DÖNEM : VIII TOPLANTI : 1

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 6

Altmış yedinci Birleşim

2 · VI · 1947 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	2
2. — Havale edilen kâğıtlar	2:3
3. — Başkanlık Divanının Kamutaya sunuşları	3
1. — Müttefik Devletlerle İtalya arasında imzalanan Barış Andlaşmasının tadili hususunda İtalyan Kurucular Meclisinin arzu ve isteklerine dair olan muhtıranın gönderildiği hakkında Başbakanlık tezkeresi	3:4
4. — Sorular ve cevaplar	4
1. — Samsun Milletvekili Cemil Bilsel'in, Hava seferlerinin düzenlenmesi hususunda Hükümetçe ne düşünüldüğünün bildirilmesi hakkındaki sözlü sorusuna Ulaştırma Bakanı Şükrü Koçak'ın cevabı	4:6
5. — Görüşülen işler	6
1. — İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/75)	6
2. — İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/99)	6
3. — İstanbul Milletvekili Fuad Köprülü'nün Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/10)	7
4. — İstanbul Milletvekili Hüseyin Cahit Yalçın'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/9)	7
5. — İzmir Milletvekili Haydar Rüş-	

	Sayfa
tü Öktem'in Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/76)	7
6. — Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresiyle Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/56, 1/70)	7,8,9:12
7. — Ankara'da İsmetpaşa mahallesi Uluçınar sokağında 25 numaralı evin üst katında oturan Bedia Tokçaer'in hükümlü olduğu cezasının affına dair Adalet Komisyonu raporu (5/60)	8
8. — 1946 yılında New - York'ta toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/161)	8
6. — Sunuklar ve telgraflar	**12**

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Gazianteb Milletvekili Cemil Said Barlas'ın,
Hatay Milletvekili Abdullah Göl'nin,
İçel Milletvekili Halil Atalay'ın,
İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın, gene
İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlıkları hakkındaki Karma Komisyon raporları kabul edildi..

Salhili'nin Mithatpaşa Mahallesinden İsmailoğlu Halil Üneş'in ve Trabzon'un Uzmesehor Köyünden Hasanoğlu Mehmet Aygün'ün ölüm cezasına çarptırılmalarına dair Adalet Komisyonu raporları onandı.

Beden Terbiyesi Kanununa ek kanunun geçici birinci maddesi hükmünün 1947 yılı sonuna kadar uzatılmasına,

Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun değişen ikinci maddesinin (C) fıkrasının değiştirilmesine dair olan kanunlarla,

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri hakkındaki Kanuna ek kanun ve

Kadastro ve Tapu Tahriri Kanununun 43 ncü maddesinin değiştirilmesine,

Hastabakıcı Hemşireler hakkındaki kanunda bazı değişiklikler yapılmasına dair olan kanunlar kabul olundu.

Almanlara ait ihtira beratlarının kanunun faydalanmasına konmasına ilişkin olarak Milletlerarası Tamirat Ajanlığında üye bulunan Devletler arasında Londra'da imza edilen Anlaşmaya Hükümetimizin katılması,

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında Ankara'da imzalanan Ticaret ve Tediye Anlaşmaları ile Mödüs vivendinin onanması haklarındaki kanun tasarılarının birinci görüşülmeleri bitirildi.

2 Haziran 1947 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip
Konya	Rize
T. F. Sılay	*Dr. Fahri Kurtuluş*

Kâtip
Tunceli
Necmeddin Sahir Sılan

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı (1/194) (Bütçe Komisyonuna);

Teklif

2. — Ordu Milletvekili Hamdi Şarlan'ın, İç-

tüzük'ün bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Tüzük teklifi (2/46) (Anayasa Komisyonuna);

Raporlar

3. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4515 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/162) (Gündeme);

4. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesine dair olan 4844 sayılı Kanunda değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/147) (Gündeme);

5. — Jandarma Kanununun 12 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve İçişleri Komisyonları raporları (1/149) (Gündeme);

6. — Milletlerarası Tarım Enstitüsünün kaldırılması ve bütün çalışmaların Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtına devri hakkında Roma'da imzalanan Protokolün onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım Komisyonları raporları (1/175) (Gündeme).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Tevfik Fikret Sılay (Konya)

KÂTİPLER : Necmeddin Sahir Sılan (Tunceli), Dr. Fahri Kurtuluş (Rize)

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ KAMUTAYA SUNUŞLARI

1. — Müttefik Devletlerle İtalya arasında imzalanan Barış Andlaşmasının tadili hususunda İtalyan Kurucular Meclisinin arzu ve isteklerine dair olan muhtıranın gönderildiği hakkında Başbakanlık tezkeresi

BAŞKAN — Tezkereleri arzediyorum.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Müttefik Devletlerle İtalya arasında imzalanan Barış Andlaşmasının tadili hususunda İtalya Kurucular Meclisinin arzu ve isteklerine dair olup Büyük Millet Meclisine tevdi edilmek üzere İtalya Büyük elçiliğinden Dışişleri Bakanlığına verilmiş olan İtalyanca muhtıra ile Türkçe tercümesinin ve Dışişleri Bakanlığının 18 . III . 1947 tarih ve 76300/95 sayılı tezkeresi örneğinin ilişik olarak sunulmuş olduğunu arzederim.

Başbakan
Recep Peker

Yüksek Başbakanlığa

Türkiye Büyük Millet Meclisine tevdi edilmek üzere İtalya Büyük Elçiliğinden Bakanlığıma verilen ve Müttefik Devletlerle İtalya arasında imzalanan Barış Andlaşmasının tadili hususunda İtalyan Kurucular Meclisinin arzu ve isteklerini bildiren İtalyanca muhtıranın ve Türkçeye tercümesinin örnekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Bu muhtıranın Büyük Millet Meclisine ulaştırılması hususunu Yüksek tensiplerine derin saygılarımla arzederim.

Dışişleri Bakanı
Hasan Saka

Türkiye Büyük Millet Meclisine i

Ankara

Millî hissiyat ve iradenin kakiki tercümanı olan İtalyan Kurucular Meclisi, barış anlaşmasının en ağır hükümlerinin şimdiden hafifletilebilmesi ve bilhassa millî hisleri rencide edecek mahiyette olan toprak kayıpları hakkındaki hükümlerin ipka edilmemesi için Birleşmiş Milletler Meclisle-

rine müracaat etmek vazifesini bana tevdi etmiştir.'

İtalyan Kurucular Meclisi, Müttefik kuvvetlerinin yanı başında kahramanlıkla döğüşmüş olan İtalyan kara, hava ve deniz kuvvetlerinin haksız zilletlere mâruz kalmamaları ve harbden dolayı fakirleşmiş bulunup bütün gayretleri kendi kalkınmasına hasredilmiş olan bir memleket için gayet ağır olan iktisadi ve malî yüklerin kaldırılması icabettiği fikrindedir.

Bundan başka İtalyan Kurucular Meclisi, Barış Anlaşması hükümlerinin Birleşmiş Milletlerle ilgili memleketler arasında yapılacak barışçıl anlaşmalarla tadili esasının kabul olunmasını arzu ve Dünyanın hürriyet ve adaletini müdafaa etmek için harbe girmiş olan milletlerin meclislerinin, İtalyan milletinin müracaatını kabul etmek suretiyle bu millete yeni cumhuriyet ve demokratik idaresini sosyal barışta ve müsmir çalışmada sağlamlaştırmak için daha büyük imkânlar vereceklerine itimad eder.

Kurucular Meclisi Reisi
Terracini

Roma 4 Mart 1947

BAŞKAN — Müsade ederseniz Büyük Millet Meclisinin İtalya milleti hakkındaki iyi temenni cevabını Başkanlık versin. (Muvafık sesleri).

BAŞKAN — Soruya geçiyoruz.

4. — SUALLER VE CEVAPLAR

1. — Samsun Milletvekili Cemil Bilsel'in, hava seferlerinin düzenlenmesi hususunda Hükümetçe ne düşünüldüğünün bildirilmesi hakkındaki sözlü sorusuna Ulaştırma Bakanı Şükrü Koçak'ın cevabı

BAŞKAN — Soru önergesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Büyük Meclis, Şikago'da temsilcilerimizin de katılmasiyle imzalanan 7 Aralık 1944 tarihli Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşme ve Andlaşmalarını da, bundan sonra Ankara'da bazı Devletlerle yapılan Anlaşmaları da onamıştır. Ve bunlarla memleektimizde milletlerarası hava seferleri başlamıştır.

Gelişimi memleketimiz için faydalı olan bu millî ve milletlerarası hava seferlerini düzenliyen mevzuatımız yoktur. Hükümetimiz evvelce Hava Seyrüsefer Kanunu tasarısını hazırlıyarak Meclise sunmuş ve bu iki tasarı Millî Müdafaa ve Nafıa Encümenlerinde kabul edilerek Adliye Encümenine verilmiş ise de orada Meclis Döneminin sona ermesiyle hükümsüz kalmıştır. Gerek millî gerek milletlerarası hava seferleriyle yapılan yolcu ve eşya taşımının doğurabileceği meseleler için de, uçaklar, uçak alanları ve adamları için de mevzuat bulunmaması güçlükler doğurabileceğinden bunları önleme yolunda Hükümetimizin ne düşündüğünü Sayın Ulaştırma Bakanımızın sözlü olarak açıklanmasını saygı ile dilerim. Samsun Milletvekili
Cemil Bilsel

ULAŞTIRMA KAKANI ŞÜKRÜ KOÇAK (Erzurum) — Arkadaşlar, Samsun Milletvekili Cemil Bilsel arkadaşımızın şimdi okunan önergesiyle Hükümetimizi, Beynelmilel Şikago'da aktedilen Sivil Havacılık Konferansına iştirâk etmiş ve bu konferansın mukarreratı, Büyük Meclisçe de kabul ve tasvip edilmiş gerek bu konferans mukarreratı ile, gerekse memleekt dâhilinde genişelmekte olan hava seyrüsefer trafiki ve bu trafikin harice doğru uzanmış bulunduğunu harici hatların memlekete girmiş olduğuna göre bu hatların hukuk bakımından ve gerekse inzibat bakımından nizamlaştırılması ve kanunlaştırılması için elde bir hava seyrüsefer kanunu yoktur. Şikago Anlaşmasının ruh ve mânası içerisinde bir kanun tasarısının Meclise getirilmesi hususunda Hümetin ne düşünmekte olduğunu sormaktadır.

Bilsel arkadaşımızın sorusuna esaslı bir surette açıklamak için bu kanun tasarısına ait biraz izahat vermekliğime müsaade vermenizi rica ediyorum.

Yüksek Meclisçe malûmdur ki, Birinci Dünya Harbine kadar yalnız askerî maksatlarla kullanılan hava vasıtası Birinci Dünya Harbinden sonra gerek kültür bakımından ve gerekse ekonomik ve sosyal bakımdan istifade etmek için 1919 da Paris'te Beynelmilel bir konferans akdedildi. Bu konferansta o günkü malzemenin durumuna ve o günkü anlayış zihniyetine göre bir konvansiyon tanzim etti. Bu konvansiyon hemen hemen mütekabiliyet esasına göre

tanzim edilmiş bulunuyordu. Buna mukabil Beynelmilel bir hava kodunu tanzime muvaffak olmuştu Beynelmilel hava hukukunun esaslarını tanzim eden bu kod aeriyenin esas hatları şunlardır. Hava gemisinin mülkiyeti, tescili, giriş ve çıkış nizamları ve haczi, mecburi inişteki kaideleri mecburi inişteki eşhası saliseye yapılacak zararları, gemi içerisindeki hâdiseleri, mıntakai memnuaları velhasıl deniz üzerinde bulunan bir geminin hukuk bakımından haiz olduğu bütün ahkâmı ihtiva ediyordu. Fakat bu konvansiyon denizlerde olduğu gibi tam bir serbesti tanımıyordu. Biz 1919 konvansiyonuna iştirak etmediğimiz gibi bu konvansiyondan sonra dahi Cemiyeti Akvamda teşekkül eden Senaya da iştirak etmedik ve Senanın bilâhare yaptığı konferanslara da katılmadık. Yalnız biz bir seyrüsefer havai kararnamesini çıkardık. O kararname mucibince memleketinize girecek olan harici hava gemisinin izne tâbi olmasını şart koştuk. Ve fakat gerek 1919 konvansiyonu ve gerek ondan sonra Varşova, Berlin Roma konferansları konvansiyonu esaslarını gözönüne alarak ve bir de diğer Devletlerin çıkarmış olduğu kanunları da esas tutarak Hükümet iki defa Meclise tasarı sunmuş ve Meclis müddetinin sona ermesi münasebetiyle bu tasarılar kadük olmuştur. Ondan sonra Vaşington konferansı akdedildi. Memleketiniz bu konferansa iştirak etti. Vaşington konferansı 1919 konvansiyonunda daha ileri bir zihniyetle beş hava hürriyeti esasını ihtiva etmek üzere bir konvansiyonu tanzim etti. O konvansiyonun nihai mukarreratına, bağlı ve 1919 Paris anlaşması esaslarını ele alarak Şikago konferansı zihniyet ve prensiplerine göre Beynelmilel seyrüseferi hukuk bakımından tanzim eder bir kod aeriyen de tesbit etti. Şikago konferansının nihai mukarreratı ve lâhikalar yüksek Meclisten geçtiği için üzerinde durup sizleri işgal etmiyeceğim.

Şimdi biz son Şikago konvansiyonunun nihai kararına göre, ve ona bağlı lâhikalara göre bir kanun tasarısı hazırlamaktayız.

Bu tasarı teşkil ettiğimiz bir komisyon tarafından incelenmektedir. O komisyon etüdlerini bitirdikten sonra Yüksek Meclise takdim edilecektir.

CEMİL BİLSEL (Samsun) — Sayın arkadaşlarım, Ulaştırma Bakanı Sayın Şükrü Kocak'ı ilgi ile dinledim. Kendisi, yıllarca Türk Hava Kurumunun başında çalıştığı için havacılık işlerimizi en iyi bilmek durumundadır. Şikago Konferansına iştirak eden Türk Heyetine de başkanlık etti ve bu suretle Milletlerarası havacılık işleriyle yakından temasa geldi. Bu Konferansta kurulan yeni teşkilâtta Türkiye'ye yer sağlamak suretiyle bir başarı da kazandı.

Böylece hem millî, hem Milletlerarası havacılık işlerimizi en iyi bilir durumda oldukları için kendilerinden bugünkü durumu aydınlatmalarını rica ettim.

Verdikleri cevaptan dolayı teşekkür ederim. Ben önergemi Başkanlığa sunmadan kendileriyle görüşmüştüm. Bugünkü açıklamalarından memnuniyetle öğrenmiş oluyoruz ki bu yolda harekete geçilmiştir ve bir kanun hazırlanması işi üzerinde çalışılmaktadır.

Tek dileğim; bu çalışmalarda acele edilmemesidir. Dünyanın ileri memleketlerinde bu yolda devamlı bir çalışma vardır. Bunlardan tamam faydalanılması lâzımdır. Yalnız Fransa'da benim gördüğüm, 1946 yılında on dekre ile dört beş arrete neşredilmiştir. Her memlekette ilerlemelere göre yeni yeni şeyler hazırlanmaktadır. Piketo yani Şikago'da kurulan Milletlerarası Geçici Sivil Havacılık Teşkilâtının çalışmaları vardır ve büyük dünya mahkemelerinin kararları vardır. Bütün bu çalışmalardan faydalanarak kanunu hazırlamak lâzımdır. Çünkü harbden sonra çıkan ilk kanunlardan biri olacaktır ve dünyada ilgi uyandıracaktır. Türk Milletine yaraşan bir mükemmellikte olmasını beklemek hakkımızdır.

Bir iki kelime ile Türkiye'nin Milletlerarası havacılıktaki yerine ve önemine temas etmek istiyorum. Okuduklarımıza ve gördüklerimize göre, uçakların ve havacılıkta başarıyla ilerlemelerle tarihte yeni bir devir açılıyor. Bu devrin daha başlangıcındayız. Fakat başlangıçta dikkat etmezsek güç durumlara düşeriz. Vaktiyle çok ileri olduğumuz durumlarda, batı tekniği, batı bilgisi, batı metoduna vaktinde ulaşamadığımızdan, bugün aradaki boşluğu doldurmak için çırpınmak durumuna girmişizdir. Havacılıkta da böyle olmaması için, başta dikkatli olmayı, çok önemli bulurum.

Son okuduğum yazılardan birisinde, çıkan hava dergisinde, Revue Générale de l'Air'de Türkiye'ye temas edilmiştir. Bu dergide Türkiye'-

nin harbden önce kendini yabancı uçaklara iradi olarak kapayışı, bazı memleketlerin menfaatına çok hizmet etmiştir, deniyor. Yabancı uçaklara karşı memleketi kapamak, millî savunma, millî güvenliği koruma kaygısı iledir. Elbette bu, baş kaygıdır. Fakat bu harb gösterdi ki; Sayın Bakan daha iyi bilirler, Şikago Havacılık Konferansında bulundular, bu harb gösterdi ki: kapama millî savunmayı artık sağlıyamaz. Teknik ilerleme ile uçaklar en gizli yerleri bulabiliyorlar ve bombalıyabiliyorlar. 1939 da Hitler harbe başlarken, o gün, Almanya üzerine düşecek her bombaya beş bomba ile, on bomba ile cevap vereceğim ve o bombayı atanların beynini yakacağım demişti. Halbuki memleketinin yabancı bombalarla nasıl yıkıldığını gördük. Hükümetimiz de Şikago'ya bir heyet gönderirken, teknik ilerilemelerin bu vaziyeti ihdas etmiş olduğunu görerek doğrudan doğruya dünya medeniyeti yollarına katılmayı kararlaştırmıştı. Bu yollar, okuduğum doğru ise, 374 milyon kilometredir. Bunun 280 milyon kilometresi millî yollardır. 100 milyon kilometre kadarı da Milletlerarası yollardır. Bunların ne kadarı bizden geçecektir, bilmiyorum. Fakat bildiğim bir şey varsa, o da bu yolların önemli bir noktasında bulunduğumuzdur. Biz ona göre, kanunlarımızla, cihazlarımızla ve bütün müesseselerimizle hazır bulunursak, dünyada bu işde önemli bir rol oynayabiliriz.

İkinci bir sebep de; zannediyorum ki biraz rol oynadı, biz başka memleketlerin havalarında uçamıyoruz ki, onları memleketimizde uçuralım denmiştir. Milletlerarası uçuşlar iki türlü fayda getirir, maddi ve mânevi iki türlü fayda getirir. Birini yapamıyoruz diye, diğerinden de vaz geçmek, eğer hafiflik olmazsa, Hocanın yüz olmadıkça doksan dokuzu kabul etmem demesi gibidir.

Hem niçin başka memleketlerin üzerinde uçamıyoruz. Bir Ege, Akdeniz;de Türkiye'nin adını dolaştırıyor. Geçen sene Lüksemburg'a giderken uğradığım bütün Akdeniz limanlarında Ege'den bahsedildi yeni duydum. Fransa'da, Ege'nin sitayışı yapıldı. Bizim uçaklarımız niçin Frasa'ya , İsviçre'ye İngiltere'ye 15 günde bir sefer yapmasın ve Türk adını oralarda duyurmasın? Pilotlarımız, hepiniz binmişsinizdir, görmüşsünüzdür, milletlerarası kabiliyetli insanlardır, hava teşkilâtımızı millî ve milletlerarası seferlerle karşılayacak şekilde tertipliyecek olursak, zannediyorum ki yeni başlıyan devrede de en başta yer alabiliriz. Bugün dünyada siyaset sahasında anılan, askerlik sahasında sayılan itibarımız vardır. Havacılıkta bu itibarı sağlıyacak bir çalışma programı yapılırsa memleket için faydalı olacaktır zannediyorum. Meşhur sözdür; insan yalnız göstermeye değil, göstermeye de müstaittir. Türk Milleti bütün tarihinde hem iyi görmeye hem de göstermeye elverişli olduğunu ıspat etmiştir. Bir çok değerli işler başarmış olan Hükümtimizden bu işde de Türk Milletini gösterici kılabilecek bir programla gelmesini - yalnız kanunla değil - rica ederim.

BAŞKAN — Gündeme geçilmiştir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/75) [1]

BAŞKAN — Raporu arzediyorum.

(Rapor okundu)

BAŞKAN — Rapor hakkında mütalâa var mı?... Raporu oya sunuyorum: Kabul edenler... etmiyenler... Kabul edilmiştir.

[1] *147 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

2. — İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın, Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/99) [1]

BAŞKAN — Raporu okutuyorum.

(Rapor okundu).

BAŞKAN — Rapor hakkında mütalâa var mı? Raporu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler ... Rapor kabul olunmuştur.

[1] *148 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

3. — İstanbul Milletvekili Fuad Köprülü'nün Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/99) [1]

BAŞKAN — Raporu okutuyorum.

(Rapor okundu).

BAŞKAN — Rapor hakkında mütalâa var mı? Raporu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler ... Rapor kabul olunmuştur.

1. — İstanbul Milletvekili Hüseyin Cahit Yalçın'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/9) [2]

BAŞKAN — Raporu okutuyorum.

(Rapor okundu).

BAŞKAN — Rapor hakkında mütalâa var mı? Raporu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler ... Rapor kabul olunmuştur.

5. — İzmir Milletvekili Haydar Rüştü Öktem'in, Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/76) [3]

BAŞKAN — Raporu okutuyorum.

(Rapor okundu).

BAŞKAN — Rapor hakkında mütalâa var mı? Raporu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler ... Rapor kabul olunmuştur.

6. — Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresiyle Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/56, 1/70) [4]

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir. Birinci maddeyi arzediyorum.

Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu

MADDE 1. — Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (8 921 337) lira (97) kuruştur.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi cetvel ile beraber oya koyuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl geliri ilişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (84 442 681) lira (14) kuruştur.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi cetvel ile beraber oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Özel idarelerle Tayyare payı olarak ispirto ve ispirtolu içkiler satış kârından ayrılan paralardan 1941 akçalı yılı içinde ödenmiyen ve (A) ve (B) cetvellerinde ayrı bir sütunda gösterilen (513 022) lira (68) kuruş 1942 yılına aktarılmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Ödeneklerden 1941 akçalı yılında sarfedilmiyen ve (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen (528 093) lira (97) kuruş ödenek artığı iptal olunmuştur.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye, Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü açık oyunuza sunuyorum.

[1] *149 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

[2] *150 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

[3] *151 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

[4] *167 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

7. — Ankara'da İsmetpaşa mahallesi Uluçınar sokağında 25 numaralı evin üst katında oturan Bedia Tokçaer'in hükümlü olduğu cezasının affına dair Adalet Komisyonu raporu (5/60) [1]

BAŞKAN — Tasarının ikinci görüşülmesidir.

Ankara'da İsmetpaşa mahallesinde Uluçınar sokak 25 numaralı evin üst katında oturan Bedia Tokçaer'in hükümlü olduğu cezasının affına dair Kanun

MADDE 1. — Ankara'da İsmetpaşa mahallesinde Uluçınar sokak 25 numaralı evin üst katında oturan aslen İstanbul'lu ve 1334 doğumlu Bedia Tokçaer'in Ankara Asliye Ceza Yargıçlığından verilip kesinleşen sekiz ay hapis cezası affedilmiştir.

BAŞKAN — Madde hakkında değiştirge yoktur; oya arzediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oya arzediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oya arzediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oyunuza arzediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Tasarının kanunluğu kabul edilmiştir.

8. — 1946 yılında New - York'ta toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/161) [2]

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini oyunuza arzediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmiyenler... Maddelere geçilmesi kabul olunmuştur.

Birinci maddeyi arzediyorum.

1946 yılında New - York'ta toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair Kanun

MADDE 1. — New - York Şehrinde 19 Haziran 1946 - 22 Temmuz 1946 tarihleri arasında toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansının hazırlayıp kabul ettiği Milletlerarası Sağlık Konferansının Nihai Senedi, Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasası, Milletlerarası Sağlık Konferansında temsil edilen Hükümetler arasında akdedilen Anlaşma ve Milletlerarası Genel Sağlık Ofisine dair Protokol onanmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi oya arzediyorum: Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi oya arzediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oya arzediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci görüşülmesi sona ermiştir.

Açık oya arzedilen tasarıya oy vermiyen var mı?

Oy toplama muamelesi bitmiştir.

Tekel Genel Müdürlüğü 1941 akçalı yılı Kesinhesap kanun tasarısına (289) rey verilmiştir. Muamele tamamdır. Tasarı (289) reyle kanunluk kesbetmiştir.

Gündemde görüşülecek başka birşey yoktur. Çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzere Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 15,40

---

[1] *Birinci görüşülmesi 64 ncü Birleşim tutanağındadır.*

[2] *166 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

DÜZELTİŞ

65 nci Birleşim tutanak dergisinin 232 nci sahifesinde Şefik Tugay (İçel), Şefik Tugay (Malatya) olarak düzeltilecektir.

Tekel Genel Müdürlüğü 1941 Akçalı yılı Kesinhesap Kanununa verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	465
Oyverenler	:	289
Kabul edenler	:	289
Oya katılmıyanlar	:	176
Reddedenler	:	0
Çekinserler	:	0
Açık Milletvekillikleri	:	0

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Aşkar
Hazim Bozca
Hasan Dinçer
Şahin Lâçin
Kemal Özçoban
Dr. Cemal Tunca
Ahmed Veziroğlu

AĞRI
Müştak Aktan
Ahmet Alpaslan
Halid Bayrak

AMASYA
Ahmet Eymir

ANKARA
Naki Cevad Akkerman
Mebrure Aksoley
Hilmi Atlıoğlu
İbrahim Rauf Ayaşlı
Hıfzı Oğuz Bekata
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukçu
Emin Halim Ergun
İhsan Ezgü
Cevdet Gölet
Fakihe Öymen
Gl. Naci Tınaz

ANTALYA
Numan **Aksoy**
Niyazi Aksu
Dr. Galip Kahraman
Mustafa Korkut

AYDIN
Neşet Akkor
Gl. Refet Alpman
Emin Bilgen
Dr. Mazhar Germen
Nuri Göktepe

BALIKESİR
Abdi Ağabeyoğlu
Esat Altan
Fuat Bilal
Osman Niyazi Bureu
Orgl. İzzettin Çalışlar
Hecim Çarıklı
Eminittin Çelikös
Gl. **Kâzım Özalp**
Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

BİLECİK
Reşit Bozüyük
Dr. Muhlis Suner

BOLU
Hasan Şükrü Adal
Hasan Cemil Çambel
Cemil Özçağlar
Celâl Sait Siren

BURDUR
Ahmet Ali Çınar
Dr. M. Şerif Korkut

BURSA
Zehra Budunç
Fahri Bük
Aziz Duru
Ahmet Münir Erhan
Mustafa Fehmi Gerçeker
Abdürrahman Konuk
Cemil Öz

ÇANAKKALE
İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kırseyer
Nurettin Ünen

ÇANKIRI
Dr. Akif Arkan
Rifat Dolunay
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeyneloğlu

ÇORUH
Ali Çoruh
Atıf Tüzün

ÇORUM
Edip Alpsar
Naim Atalay
Münir Çağıl
İsmet Eker
Hasene İlgaz
Suheyp Karafakıoğlu
Necdet Yüce

DENİZLİ
Cemil Çalgüner
Nalli Küçüka
Kemal Cemal Öncel
Dr. Behçet Uz

DİYARBAKIR
Fazıl Ahmed **Aykaç**
Cavit Ekin
Osman Ocak
İhsan H. Tigrel
Şeref Uluğ

EDİRNE
Mehmet E. Ağaoğulları
Fethi Erimçağ
Mahmut N. Gündüzalp
Dr. Bahattin Öğütmen
Mehmet Öktem

ELÂZIĞ
Mustafa Arpacı
Fahri Karakaya
Hasan Kişioğlu
Dr. İbrahim T. Öngören

ERZİNCAN
Ziya Ağca
Behçet Kemal Çağlar
Abdülhak Fırat

ERZURUM
Eyüp Sabri Akgöl
Salim Altuğ
Mesut Çankaya

Nafiz Dumlu
Cevat Dursunoğlu
Münir Hüsrev Göle
Kemalettin Kamu
Gl. Vehbi Kocagüney
Şükrü Koçak

ESKİŞEHİR

Ahmet Oğuz
Abidin Potuoğlu
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEB

Ömer Asım Aksoy
Cemil Alevli
Gl. Aşir Atlı
Cemil Said Barlas

GİRESUN

Münir Akkaya
Kâzım Okay
İsmail Sabuncu
Ahmed Ulus
Dr. Gelip K. Zaimoğlu

GÜMÜŞANE

Şevket Erdoğan

HATAY

Gl. Eyup Durukan

İÇEL

Haydar Aslan
Saim Ergenekon
Salih İnankur
Refik Koraltan

İSPARTA

Rifat Güllü
Sait Köksal
Kemal Turan
Şevki Yalvaç

İSTANBUL

Ali Rıza Arı
Fuad Hulûsi Demirelli
Dr. Nikola Fakaçelli
Gl. Kâzım Karabekir
Osman Nuri Köni
Ahmet Kemal Silivrili
H. Suphi Tanrıöver
Senihi Yürüten

İZMİR

Şevket Adalan
Benal Nevzat Arıman
Münir Birsel
Lâtife Bekir Çeyrekbaşı
Esat Çınar
Sedat Dikmen
Atıf İnan
Rahmi Köken
Şükrü Saracoğlu

KARS

Mehmet Bahadır
Akif Eyidoğan
Şerafettin Karacan
Dr. Esad Oktay
Zihni Orhon
Abdurrahman Sürmen
Tezer Taşkıran

KASTAMONU

Gl. Abdullah Alptoğan
Tahsin Coşkan
Dr. Fahri Ecevit
Fethi Mağara
Ziya Orbay
Baki Tümtürk

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Gl. Salih Aygın
Sait Azmi Feyzioğlu
Kâmil Gündeş
Reşid Özsoy
Faik Seler
Hayrullah Ürkün

KIRKLARELİ

Zühtü Akın
Korgl. Kemal Doğan
Nafi Atuf Kansu
Dr. Fuad Umay

KIRŞEHİR

İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Nihat Erdem

KOCAELİ

Ahmet Faik Abasıyanık
Cenap Aksu
Fuad Balkan
Dr. Fazıl Ş. Bürge
Ali Dikmen
Amiral Şükür Okan

KONYA

Dr. Hulûsi Alataş
Mitat Şakir Altan
Gl. Ali Fuad Cebesoy
Dr. Muhsin Faik Dündar
Rasim Erel
Dr. Sadi İrmak
Hulki Karagülle
Naim Hazim Onat
Dr. Aziz Perkün
Tevfik Fikret Sılay
Ali Rıza Türel
Halis Ulusan

KÜTAHYA

Halil Benli
Ahmet Bozbay
Hakkı Gedik
Orgl. Asım Gündüz
Memduh İspartalıgil
Ömer Özdek
İhsan Şerif Özgen
Ahmet Tahtakılıç

MALATYA

A. Ulvi Beydağı
Dr. Hikmet Fırat
Dr. Cafer Özelçi
Tevfik Temelli

MANİSA

Yunus M. Alakant
Korgl. Ali Rıza Artunkal
Kâmil Coşkunoğlu
Ridvan Nafiz Edgüer
Dr. M. Necdet Otaman
Yaşar Özey
Hilmi Öztarhan
Feyzullah Uslu

MARAŞ

Emin Soysal
Hasan Reşid Tankut
Abdullah Yaycıoğlu

MARDİN

Gl. Seyfi Düzgören
Abdülkadir Kalav
Gl. Kiazım Sevüktekin
Abdürrezak Şatana
Dr. Aziz Uras

MUĞLA

Necati Erdem
Asım Gürsu
Dr. Mitat Sakaroğlu

NİĞDE

Ferit Ecer
Vehbi Sarıdal
İbrahim Refik Soyer
Şükrü Süer
Hüseyin Ulusoy

ORDU

Şevket Akyazı
Dr. Vehbi Demir
Mehmet Furtun
Amiral H. Gökdalay
Dr. Zeki M. Sezer
Hamdi Şarlan

RİZE

Dr. Fahri Kurtuluş
Ali Zırh

SAMSUN

Hüseyin Berk
Cemil Bilsel
Naşit Fırat
Rıza Işıtan
Yakup Kalgay
Dr. Sadi Konuk
Muin Köprülü
Mehmed Ali Yörüker

SEYHAN

Dr. Makbule Dıblan
Kasım Ener
Dr. Kemal Satır
Hilmi Uran
Ahmet Remzi Yüregir

SİİRD

Sabri Çeliktuğ
Ali Rıza Esen

SİNOB

Lûtfi Aksoy
Suphi Batur
Enver Kök

SİVAS

Mitat Şükrü Bleda
Nazif Ergin
Şemsettin Günaltay
Hikmet Işık
Kâmil Kitapçı
Muttalip Öker
Gl. Fikri Tirkaş
Şakir Uma
Abidin Yurdakul

TEKİRDAĞ

Emin Ataç
Ziya Ersin Cezaroğlu
Fayık Öztrak
Ekrem Pekel
Cemil Uybadın

TOKAD

Cemal Kovalı

Mustafa Lâtifoğlu
Galip Pekel

TRABZON

Sırrı Day
Temel Göksel
Ali Rıza Işıl
Raif Karadenia
Zekiye Molaoğlu
Hamdi Orhon
Ali Sarıalioğlu
Mustafa R. Tarakçıoğlu
Muammer Yarımbıyık

TUNCELİ

Necmeddin Sahir Sılan
Mahmut Tan

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
Razi Soyer
Suut Kemal Yetkin

VAN

Muzaffer Koçak
Rüştü Oktar

YOZGAD

Kâmil Erbek
Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Şinasi Devrin
Emin Erişirgil
Sabri Koçer
Naim Kromer

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR

Gl. Sadık Aldoğan

AMASYA

Zeki Tarhan
Esad Uras
Ali Kemal Yiğitoğlu

ANKARA

Falih Rıfkı Atay
Muammer Eriş
İsmet İnönü (Cumhurbaşkanı)
Mümtaz Ökmen (Bakan)

ANTALYA

Rasih Kaplan
Tayfur Sökmen (Hasta)
Nurullah Esat Sumer

AYDIN

Emin Arkayın
Mitat Aydın

BALIKESİR

Muzaffer Akpınar
Süreyya Örgeevren
Hilmi Şeremetli

BİLECİK

Memduh Şevket Esendal

BİNGÖL

Tahsin Banguoğlu
Feridun Fikri Düşünsel

BİTLİS

Muhtar Ertan
Arif Özdemir

BOLU

Lûtfi Gören
Dr. Zihni Ülgen (İ. Ü.)
İhsan Yalçın

BURDUR

Orgl. Fahrettin Altay

BURSA

Atıf Akgüç
Sadık Tahsin Arsal
Muhittin Baha Pars
Dr. M. Talât Simer
Faik Yılmazipek

ÇANAKKALE

Hüseyin Bingül
Niyazi Çıtakoğlu
Behçet Gökçen

ÇANKIRI

M. Abdülhalik Renda (Bakan)

ÇORUH

Ali Rıza Erem
Dr. Cemal Kazancıoğlu
Asım Us

ÇORUM

Dr. Mustafa Cantekin (Hasta)

DENİZLİ

Reşad Aydınlı
Dr. Hamdi Berkman
Abidin Ege
Hulûsi Oral

DİYARBAKIR

Vedat Dicleli
Fayzi Kalfagil

ELÂZIĞ

Fuad Ağralı

ERZİNCAN

Saffet Arıkan
Sabit Sağıroğlu

ERZURUM

Raif Dinç (Ö.)

ESKİŞEHİR

İsmail Hakkı Çevik
Hasan Polatkan
Emin Sazak

GAZİANTEB

Dr. Muzaffer Canbolat
Bekir Kaleli
Dr. Abdurrahman Melek

GİRESUN

Celâl Esad Arseven
Eşref Dizdar
Fikret Yüzatlı

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi Ataç (Başkan V.)
Şükrü Sökmensüer (Bakan)
Edip Tör
Tahsin Tüzün
Ahmet Kemal Varınca

HAKKÂRİ

Selim Seven (Ö.)

HATAY

Abdullah Cilli
Hasan Mursaloğlu
Abdülgani Türkmen
Suphi Bedir Uluç
Rasim Yurdman

İÇEL

Halil Atalay
Dr. Aziz Köksal (İ.)
Dr. Celâl Ramazanoğlu

İSPARTA

Kâzım Aydar

İSTANBUL

Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar (İ.)
Enis Akaygen
Cihad Baban
Celâl Bayar
Gl. Refet Bele
Mareşal Fevzi Çakmak
Faruk Nafiz Çamlıbel
Mekki Hikmet Gelenbeğ
Fuad Köprülü
Dr. Mim Kemal Öke
Dr. Akil Muhtar Özden
Recep Peker (Başbakan)
Orgl. C. Cahit Toydemir (Bakan)
Hüseyin Cahit Yalçın

İZMİR

Dr. Hüseyin Hulki Cura
Sami Gülcüoğlu
Sait Odyak
Ekrem Oran
Dr. Kâmran Örs (İ.)
Haydar Rüştü Öktem
Hasan Âli Yücel

KARS

Aziz Samih İlter
Hüsamettin Tugaç

KASTAMONU

Muzeffer Akalın
Hamdi Çelen
Hilmi Çoruk (İ.)

KAYSERİ

Ömer Taşçıoğlu
Reşit Turgut

KIRKLARELİ

Şevket Ödül

KIRŞEHİR

Sahir Kurutluoğlu (Hasta)
Şevket Torgut

KOCAELİ

İsmail Rüştü Aksal
Nihat Erim
Sedad Pek
İbrahim Süreyya Yiğit

KONYA

Muhsin Adil Binal

Sedad Çumralı
Şevki Ergun
Fatin Gökmen

KÜTAHYA

Dr. Ahmet İ. Gürsoy
Adnan Menderes

MALATYA

Atıf Esenbel
Mehmet Sadık Eti
Mustafa Naim Karaköylü
Osman Taner (İ.)
Abdülkadir Taşangil
Şefik Tugay
Mahmud Nedim Zabcı

MANİSA

İsmail Ertem (Ö.)
Şevket Raşit Hatipoğlu
Faik Kurdoğlu (Bakan)

MARAŞ

Dr. Kemali Bayizit
Rıza Çuhadar
Dr. Kâmil İdil

MARDİN

İrfan Ferid Alpaya (Hasta)
Rıza Erten

MUĞLA

Abidin Çakır
Nuri Özsan

MUŞ

Bari Dedeoğlu
Halid Onaran

NİĞDE

Rifat Gürsoy
Halid Mengi

ORDU

Yusuf Ziya Ortaç
Hamdi Yalman

RİZE

Tahsin Bekir Balta (Bakan)
Hasan Cavid Belûl
Dr. Saim Ali Dilemre
Fuad Sirmen

SAMSUN

Hüsnü Çakır
Ömer Karataş

SEYHAN

Kemal Çelik
Kasım Gülek
Cavid Oral
Sinan Tekelioğlu
Ali Münif Yegena

SİİRD

Etem İzzet Benice
Lûtfi Yavuz

SİNOB

Cevdet Kerim İncedayı (Bakan)
Yusuf Kemal Tengirşenk

SİVAS

Necmettin Sadak (İ.)
Reşat Şemsettin Sirer (Bakan)
İsmail Mehmet Uğur

TOKAD

Feyzi Eken
Recai Güreli
Halid Nazmi Keşmir (Bakan)
Nazım Poroy
Refik Ahmet Sevengil

TRABZON

Faik Ahmed Barutçu
Daniş Eyiboğlu
Hasan Saka (Bakan)

URFA

Vasfi Gerger
Esat Tekeli

VAN

İbrahim Arvas

YOZGAD

Celâl Arat
Ziya Arkant
Dr. K. Cenap Berksoy
Sırrı İçöz
İhsan Olgun

ZONGULDAK

İsmail Ergener
Ahmet Gürel
Ali Rıza İncealemdaroğlu
Orhan Seyfi Orhon
Nuri Tarhan

6. — SUNUKLAR VE TELGRAFLAR

Çamardı Belediye Başkanı tarafından gönderilen ve Çamardı Bucağının ilçe olması için hazırlanan kanun tasarısı dolayısiyle halkın duyduğu sevinci belirten telgrafa, Başkanlıkça gereken cevap verilmiştir.

T. B. M. M. Basımevi

S. Sayısı : 147

İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/75)

T. C.
Başbakanlık
Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü
Özel No: 142
G. No: 6/106

14 . I . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Gönderilen bir tavzih yazısını neşretmediğinden dolayı aleyhinde şahsi dâva yolu ile müracaat edilmiş olan Tasvir Gazetesi sorumlularından gazetenin sahibi Cihad Baban'ın halen İstanbul Milletvekili bulunmasına binaen hakkında Anayasa'nın 17 nci maddesine göre gereken karar verilmek üzere Adalet Bakanlığından alınan 8 . I . 1947 tarih ve 5/1 sayılı tekzere örneği ile eklerinin ilişik olarak sunulduğunu arzederim.

Başbakan
R. Peker

Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.
Any. ve Ad. Komisyonlarından
kurulan Karma Komisyon
Esas No. 3/75
Karar No. 12

22 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Gönderilen bir tavzih yazısını neşretmediğinden dolayı suçlu sanılan İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Başbakanlığın 14 . I . 1947 tarihli ve 142 - 6 / 106 sayılı tezkeresiyle ilişikleri Komisyonumuza havale edilmekle İçtüzük'ün 178 nci maddesi gereğince incelenmek üzere Hazırlama Komisyonuna verildi.

Bu Komisyon tarafından hazırlanan raporun ve dosyanın Komisyonumuzca da incelenip görüşülmesi sonucunda : Cihad Baban'a isnat olunan suç Anayasanın 12 ve 27 nci maddelerinde yazılı suçların dışında kaldığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla İçtüzük'ün 180 nci maddesi gereğince bu hususta yapılacak kovuşturma ve yargılamanın Dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.

Kamutayın yüce tasvibine arzolunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Any. ve Ad. Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon Baş.
Ankara
İ. Ezğü

Bu rapor Sözcüsü
Ankara
H. O. Bekata

Kâtip

	Antalya	**Balıkesir**
	N. Aksoy	*O. N. Burcu*
Denizli	Diyarbakır	Erzincan
N. Küçüka	*F. Kalfagil*	*S. Sağıroğlu*
İsparta	İstanbul	İzmir
R. Güllü	*F. H. Demirelli*	*E. Oran*
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
S. A. Feyzioğlu	*R. Özsoy*	*N. A. Kansu*
Kırklareli	Kırşehir	Konya
Dr. F. Umay	*S. Kurutluoğlu*	*H. Karagülle*
Malatya	Manisa	Manisa
Ş. Tugay	*K. Coşkunoğlu*	*F. Uslu*
Rize	Samsun	Samsun
Dr. S. A. Dilemre	*H. Çakır*	*Dr. S. Konuk*
Seyhan	Seyhan	Trabzon
K. Çelik	*A. M. Yegena*	*R. Karadeniz*

İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/99)

T. C.
Başbakanlık
Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü
Özel No. 6/2 - 591
G. No. 6/873

21 . III . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Neşir yoliyle hakaret suçundan dolayı kovuşturma yapılması için müracaat edilmiş olan Tasvir Gazetesi sahibi Cihad Baban'ın, İstanbul Milletvekili bulunmasına binaen hakkında Anayasa'nın 17 nci maddesine göre gereken karar verilmek üzere Adalet Bakanlığından alınan 10 . III . 1947 tarih ve 74/31 sayılı tezkere örneği ile eklerinin ilişik olarak sunulduğunu arzederim.

Başbakan
R. Peker

Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.
Any. ve Ad. Komisyonlarından
kurulan Karma Komisyon
Esas No. 3/99
Karar No. 18

22 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Neşir yolu ile hakaret yapmaktan suçlu sanılan İstanbul Milletvekili Cihad Baban'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Başbakanlığın 21 . III . 1947 tarihli ve 6/2 - 591 sayılı tezkeresiyle ilişikleri Komisyonumuza havale edilmekle İçtüzük'ün 178 nci maddesi gereğince incelenmek üzere Hazırlama Komisyonuna verildi.

Bu komisyon tarafından hazırlanan raporun ve dosyanın Komisyonumuzca da incelenip görüşülmesi sonucunda : Cihad Baban'a isnadolunan suç Anayasanın 12 ve 27 nci maddelerinde yazılı suçların dışında kaldığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla İçtüzük'ün 180 nci maddesi gereğince bu hususta yapılacak kovuşturma ve yargılamanın Dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.

Kamutayın yüce tasvibine arzolunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Any. ve Ad. Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon Baş.
Ankara
İ. Ezgü

Bu rapor Sözcüsü
Ankara
H. O. Bekata

Kâtip

	Antalya *N. Aksoy*	Balıkesir *O. N. Burcu*
Denizli *N. Küçüka*	Diyarbakır *F. Kalfagil*	Erzincan *S. Sağıroğlu*
İsparta *R. Güllü*	İstanbul *F. H. Demirelli*	İzmir *E. Oran*
Kayseri *S. A. Feyzioğlu*	Kayseri *R. Özsoy*	Kırklareli *N. A. Kansu*
Kırklareli *Dr. F. Umay*	Kırşehir *S. Kurutluoğlu*	Konya *H. Karagülle*
Malatya *Ş. Tugay*	Manisa *K. Coşkunoğlu*	Manisa *F. Uslu*
Rize *Dr. S. A. Dilemre*	Samsun *H. Çakır*	Samsun *Dr. S. Konuk*
Seyhan *K. Çelik*	Seyhan *A. M. Yegena*	Trabzon *R. Karadeniz*

İstanbul Milletvekili Fuad Köprülü'nün Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından Kurulan Karma Komisyon raporu (3/10)

T. C.
Başbakanlık
Yazışleri ve Sicil Müdürlüğü
Özel No. : 4 - 2619
G. No. : 6 - 1384

4 . VI . 1946

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Hariçte Devletin itibar ve nüfuzunu kıracak şekilde Devletin iç durumu hakkında asılsız haberler yayınlamaktan sanık Fuad Köprülü'nün halen Milletvekili bulunmasına binaen hakkında Anayasanın 17 nci maddesine göre gereken karar verilmek üzere Adalet Bakanlığından alınan 3 . VI . 1946 tarihli ve 168/39 sayılı tezkere örneğinin, bağlı bulunan soruşturma dosyasiyle birlikte ilişik olarak sunulduğunu arzederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.
Any. ve Ad. Komisyonlarından
kurulan Karma Komisyon
Esas No. 3/10
Karar No. 23

22 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Hariçte Devletin itibar ve nüfuzunu kıracak şekilde Devletin iç durumu hakkında asılsız haberler yayınlamaktan suçlu sanılan İstanbul Milletvekili Fuad Köprülü'nün Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Başbakanlığın 4 Haziran 1946 tarihli ve 4 - 2619/6 - 1384 sayılı tezkeresiyle ilişikleri İçtüzük'ün 178 nci maddesi gereğince incelenmek üzere Hazırlama Komisyonuna verildi.

Bu Komisyon raporu ve dosya Komisyonumuzca da incelenip görüşüldükten sonra, İstanbul Milletvekili Fuad Köprülü'ye isnat olunan suçun 14 Mayıs 1946 gününde işlendiği ve 14 . VI . 1046 tarihinde kabul edilen 4943 sayılı Af Kanununun birinci maddesinin ise 7 . VI . 1946 gününe kadar işlenmiş olan basın suçlarından dolayı kovuşturma yapılamıyacağına âmir bulunduğu görülmüştür.

Şuhale göre, Af Kanunundan faydalanan Fuad Köprülü hakkında herhangi bir kovuşturma ve yargılama yapılamıyacağı anlaşılmıştır.

Bu itibarla Komisyonumuzca dosyanın Hükümete iadesine karar verildi.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Any. ve Ad. Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon Baş.		Bu rapor Sözcüsü
Ankara		Ankara
İ. Ezgü		*H. O. Bekata*
Kâtip		
	Antalya	Balıkesir
	N. Aksoy	*O. N. Burcu*
Denizli	Diyarbakır	Erzincan
N. Küçüka	*F. Kalfagil*	*S. Sağıroğlu*
İsparta	İstanbul	İzmir
R. Güllü	*F. H. Demirelli*	*E. Oran*
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
S. A. Feyzioğlu	*R. Özsoy*	*N. A. Kansu*
Kırklareli	Kırşehir	Konya
Dr. F. Umay	*S. Kurutluoğlu*	*H. Karagülle*
Malatya	Manisa	Manisa
Ş. Tugay	*K. Coşkunoğlu*	*F. Uslu*
Rize	Samsun	Samsun
Dr. S. A. Dilemre	*H. Çakır*	*Dr. S. Konuk*
Seyhan	Seyhan	Trabzon
K. Çelik	*A. M. Yegena*	*R. Karadeniz*

S. Sayısı : 150

İstanbul Milletvekili Hüseyin Cahit Yalçın'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/9)

T. C.
Başbakanlık
Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü
Özel No. : 4 - 2568
G. No. : 6/1482

10 . VI . 1946

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tanin Gazetesinin 4 . IV . 1946 tarihli nüshasında «Hastanelerimiz» başlığı altında çıkan bir yazı dolayısiyle tahkir edildiğini iddia eden Manisa Beynelmilel Moris Şinasi Hastanesi Başhekimi Necdet Otaman'ın yaptığı şikâyet üzerine Matbuat Kanununun 27 nci maddesi gereğince bu olayda sorumlu bulunan adı geçen gazetenin sahibi Hüseyin Cahit Yalçın'ın halen Milletvekili bulunmasına binaen hakkında Anayasanın 17 nci maddesine göre gereken karar verilmek üzere Adalet Bakanlığından alınan 29 . V . 1946 tarihli ve 36/166 sayılı tezkere örneği ile eklerinin ilişik olarak sunulduğunu arzederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.
Anay. ve Ad. Komisyonlarından
kurulan Karma Komisyon
Esas No. 3/9
Karar No. 22

22 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Başyazarı bulunduğu Tanin Gazetesinin 4 . IV . 1946 tarihli nüshasında yayınlanan bir yazı ile Manisa Beynelmilel Moris Şinasi Hastanesi Başhekimi Dr. Necdet Otaman'ı tahkir eylemekten dolayı suçlu sanılan İstanbul Milletvekili Hüseyin Cahit Yalçın'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlığın 10 Haziran 1946 tarihli ve 4-2568/6-1482 sayılı Tezkeresiyle ilişikleri İçtüzük'ün 178 nci maddesi gereğince incelenmek üzere Hazırlama Komisyonuna verildi

Bu Komisyon raporu ve dosya Komisyonumuzca da incelenip görüşüldükten sonra, Tanin Gazetesinin sahibi olmasından dolayı İstanbul Milletvekili Hüseyin Cahit Yalçın'a isnadolunan suç 4 Nisan 1946 gününde işlendiği ve 14 . VI . 1946 tarihinde kabul edilen 4943 sayılı Af Kanununun birinci maddesinin ise 7 . VI . 1946 gününe kadar işlenmiş olan basın suçlarından dolayı kovuşturma yapılamıyacağını âmir bulunduğu görülmüştür.

Şu hale göre Af Kanunundan faydalanan Hüseyin Cahit Yalçın hakkında herhangi bir kovuşturma ve yargılama yapılamıyacağı anlaşılmıştır.

Bu itibarla Komisyonumuzca dosyanın Hükümete iadesine karar verildi.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Any. ve Ad. Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon Baş.		Bu rapor Sözcüsü
Ankara		Ankara
İ. Ezgü		*H. O. Bekata*
Kâtip		
	Antalya	Balıkesir
	N. Aksoy	*O. N. Burcu*
Denizli	Diyarbakır	Erzincan
N. Küçüka	*F. Kalfagil*	*S. Sağıroğlu*
İsparta	İstanbul	İzmir
R. Güllü	*F. H. Demirelli*	*E. Oran*
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
S. A. Feyzioğlu	*R. Özsoy*	*N. A. Kansu*
Kırklareli	Kırşehir	Konya
Dr. F. Umay	*S. Kurutluoğlu*	*H. Karagülle*
Malatya	Manisa	Manisa
Ş. Tugay	*K. Coşkunoğlu*	*F. Uslu*
Rize	Samsun	Samsun
Dr. S. A. Dilemre	*H. Çakır*	*Dr. S. Konuk*
Seyhan	Seyhan	Trabzon
K. Çelik	*A. M. Yegena*	*R. Karadeniz*

İzmir Milletvekili Haydar Rüştü Öktem'in Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/76)

T. C.
Başbakanlık
Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü
Özel No. : 144
G. No. : 6/104

14 . I . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aleyhinde neşren hakaret suçundan dolayı şahsi dâva yoliyle müracaat edilmiş olan İzmir Gazetesi sorumlularından gazetenin sahibi Haydar Rüştü Öktem'in halen İzmir Milletvekili bulunmasına binaen hakkında Anayasanın 17 nci maddesine göre gereken karar verilmek üzere Adalet Bakanlığından alınan 8 . I . 1947 tarih ve 7/5 sayılı tezkere örneği ile eklerinin ilişik olarak sunulduğunu arzederim.

Başbakan
R. Peker

Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.
Any. ve Ad. Komisyonlarından
kurulan Karma Komisyon
Esas No. 3/76
Karar No. 13

22 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Neşren hakaret yapmaktan suçlu sanılan İzmir Milletvekili Haydar Rüştü Öktem'in Milletvekiliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Başbakanlığın 14 . I . 1947 tarihli ve 144 - 6/104 sayılı tezkeresiyle ilişikleri Komisyonumuza havale edilmekle İçtüzük'ün 178 nci maddesi gereğince incelenmek üzere Hazırlama Komisyonuna verildi.

Bu Komisyon tarafından hazırlanan raporun ve dosyanın Komisyonumuzca da incelenip görüşülmesi sonucunda : Haydar Rüştü Öktem'e isnat olunan suç Anayasanın 12 ve 27 nci maddelerinde yazılı suçların dışında kaldığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla İçtüzük'ün 180 nci maddesi gereğince bu hususta yapılacak kovuşturma ve yargılamanın Dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.

Kamutayın yüce tasvibine arzolunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Any. ve Ad. Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon Baş.
Ankara
İ. Ezğü
Kâtip

Bu rapor Sözcüsü
Ankara
H. O. Bekata

	Antalya	Balıkesir
	N. Aksoy	*O. N. Burcu*
Denizli	Diyarbakır	Erzincan
N. Küçüka	*F. Kalfagil*	*S. Sağıroğlu*
İsparta	İstanbul	İzmir
R. Güllü	*F. H. Demirelli*	*E. Oran*
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
S. A. Feyzioğlu	*R. Özsoy*	*N. A. Kansu*
Kırklareli	Kırşehir	Konya
Dr. F. Umay	*S. Kurutluoğlu*	*H. Karagülle*
Malatya	Manisa	Manisa
S. Tugay	*K. Coşkunoğlu*	*F. Uslu*
Rize	Samsun	Samsun
Dr. S. A. Dilemre	*H. Çakır*	*Dr. S. Konuk*
Seyhan	Seyhan	Trabzon
K. Çelik	*A. M. Yegena*	*R. Karadeniz*

S. Sayısı : 166

1946 yılında New - York'ta toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/161)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı : 71/781, 6 - 1099

17 . IV . 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1946 yılında New - York'da toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 19 . III . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişikleriyle birlikte sunulduğunu arzederim.

Başbakan
R. Peker

Gerekçe

Birleşmiş Milletler İktisadi ve İçtimai Konseyinin teşebbüsü ile, Milletlerarası Genel Sağlık Teşkilâtını kurmak üzere New - York Şehrinde toplanması kararlaştırılan Konferansa iştirakimiz hakkında Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliğinden vaki davet üzerine temsilcimiz tâyin edilmiş ve Konferansın 19 Haziran 1946 dan 22 Temmuz 1946 ya kadar devam eden toplantılarında hazır bulunduktan sonra Konferansça hazırlanan: 1) Milletlerarası Sağlık Konferansının Nihai senedini; 2) Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasını; 3) Milletlerarası Sağlık Konferansında temsil edilen Hükümetler arasında akdedilen Anlaşmayı; 4) Milletlerarası Genel Sağlık Ofisine dair Protokolü imza etmiştir.

Anılan Konferansça kabul edilen bu dört belgenin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkçeye çevrikleri, bu hususiaki kanun tasarısı ile birlikte sunulmuştur.

Esasen, Millî Hükümet, kuruluşu gününden başlıyarak, Sağlık işlerine büyük bir önem verdiği cihetle yeryüzündeki Milletlerarası sağlık hareketlerine katılmayı, bu hareketlere yakından ilgi göstermeyi kendine şiar edinmiştir. Bu hareketlere katılmak suretiyle Milletlerarası işbirliğinin gerçekleşmesine hizmet eden Hükümetimiz, dolayısiyle dünyanın barış içinde gelişimi amacına da yardım etmiş olmaktadır. İkinci Cihan Harbinin sona ermesi üzerine Milletlerarası mahiyetteki bütün meseleleri elealan Birleşmiş Milletler Teşkilâtı sağlık işlerini de yenibaştan düzenlemeğe karar vererek buarada evvelce Türkiye Büyük Millet Meclisince onanmış bulunan bilcümle Sözleşme ve Anlaşmalar ile mevcut bulunan Milletlerarası kurulların yeni ihtiyaçlara göre değiştirilmesini sağlamak üzere, yukarıda arzedildiği gibi, 19 Haziran 1946 tarihinde New - York Milletlerarası Sağlık Konferansında dört belge imza edilmiştir ki, Bunların Türkiye Büyük Millet Meclisince de onanması yurdumuz için her bakımdan faydalı görülmektedir.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/161
Karar No. 20

20 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

1946 yılında New York'da toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 19 . III . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başbakanlığın 17 . IV . 1947 tarih ve 6/1099 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup, Komisyonumuza havale edilen kanun tasarısı ve gerekçesi Dışişleri Bakanlığının da temsilcisi hazır olduğu halde, okunup incelendi. Günün icaplarına uygun görülen kanun tasarısı kabul edildi.

Havalesi gereğince Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Komisyonu Başkanı
Bilecik
M. Ş. Esendal

Bu Rapor Sözcüsü		Kâtip
Tokad		Gümüşane
N. Poroy		*E. Tör*
Aydın	Bolu	Burdur
Dr. M. Germen	*H. C. Çambel*	*F. Altay*
Gazianteb		Kocaeli
Dr. A. Melek		*İ. S. Yiğit*
		İmzada bulunmadı
Manisa		Samsun
A. R. Artunkal		*C. Bilsel*

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Sağlık ve ve Sosyal
Yardım Komisyonu
Esas No. 1/161
Karar No. 6

28 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

1946 yılında New York'da toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 19 . III . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başbakanlığın 17 . IV . 1947 tarihli ve 6/1099 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup Komisyonumuza havale edilen kanun tasarısı; gerekçesi ve Dışişleri Komisyonunun raporu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının temsilcisi de hazır olduğu halde okunup incelendi.

Memleket menfaatlerine uygun görülen tasarı aynen kabul edildi.

Kamutaym yüce tasvibine arzolunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sağlık ve Sosyal Yar. Komisyonu Başkanı		Sözcü
Yozgad		Gazianteb
Dr. K. C. Berksoy		*Dr. M. Canbolat*
Kâtip		
Seyhan	Amasya	Antalya
Dr. M. Diblan	*Z. Tarhan*	*Dr. G. Kahraman*
Giresun	Kars	Konya
Dr. G. K. Zaimoğlu	*Dr. E. Oktay*	*M. Ş. Altan*
Malatya		Ordu
Dr. H. Fırat		*Dr. Z. M. Sezer*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1946 yılında New York'da toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansında kabul ve imza edilen belgelerin onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — New York şehrinde 19 Haziran 1946 - 22 Temmuz 1946 tarihleri arasında toplanan Milletlerarası Sağlık Konferansının hazırlayıp kabul ettiği Milletlerarası Sağlık Konferansının Nihai Senedi, Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasası, Milletlerarası Sağlık Konferansında temsil edilen Hükümetler arasında akdedilen Anlaşma ve Milletlerarası Genel Sağlık Ofisine dair Protokol onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
R. Peker

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
M. Ökmen

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı
C. C. Toydemir

İçişleri Bakanı
Ş. Sökmensüer

Dışişleri Bakanı
H. Saka

Maliye Bakanı
H. N. Keşmir

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Ş. Sirer

Bayındırlık Bakanı
C. K. İncedayı

Ekonomi Bakanı
T. B. Balta

Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı
Dr. B. Uz

Gümrük ve Tekel Bakanı
T. Coşkan

Tarım Bakanı
F. Kurdoğlu

Ulaştırma Bakanı
Ş. Koçak

Ticaret Bakanı
A. İnan

Çalışma Bakanı
Dr. S. Irmak

MİLLETLERARASI SAĞLIK KONFERANSININ NİHAİ SENEDİ

Milletlerarası bir sağlık teşkilâtı tesis etmekle mükellef olan Milletlerarası Sağlık Konferansı, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin aşağıda yazılı 15 Şubat 1946 tarihli kararı ile toplanmağa dâvet edildi :

«Ekonomik ve Sosyal Konsey Brezilya ve Çin Murahhas Heyetleri tarafından Sanfransisko'da birlikte olarak teklif edilip oy birliğiyle kabul edilmiş olan Milletlerarası bir Umumi Sağlık Konferansına dair olan beyanı kaydederek, ve umumi sağlık sahasında Milletlerarası bir heyetin müstacel olarak yapılması lâzımgeldiğini gözönünde bulundurarak;

(1) Umumi sağlık sahasında teşebbüs edilecek Milletlerarası hareketin şümulünü ve makanizmasını ve umumi sağlık için Birleşmiş Milletlerin birtek teşkilâtı kurulması hakkındaki teklifleri tetkik etmek üzere bir Milletlerarası konferans toplamağa karar verir;

(2) Birleşmiş Milletler üyelerinden kendilerini konferansta umumi sağlık işinde ihtısas sahibi kimseler tarafından temsil ettirmelerini rica eder;

(3) Bir gündemle konferansın tetkikına arzedilecek teklifleri incelemek üzere ihzari bir teknik komisyon teşkil eder ve bu komisyonu teşkil etmek üzere aşağıda yazılı olan eksperleri yahut bunların vekillerini tâyin eder:

1. Dr. Gregorio Bermann (Arjantin);
2. Dr. René Sand (Belçika);
3. Dr. Geraldo H. de Paula Souza (Brezilya);
4. Major Général G. B. Chisholm (Kanada);
5. Dr. P. Z. King (Çin), (Yedek : Dr. Szeming Sze);
6. Dr. JosephCancik (Çekoslovakya);
7. Dr. Aly Tewfik Shousha Pacha (Mısır);
8. Dr. A. Cavaillon (Fransa), (Yedek : Dr. Leclainche);
9. Dr. Kopanaris (Yunanistan)
10. Major C. Mani (Hindistan) (Yedek : Dr. Chuni Lal Katial)
11. Dr. Manuel Martinez Baez (Meksika)
12. Dr. Karl Evang (Norveç)
13. Dr. Martin Kaeprzak (Polonya)
14. Sir Wilson Jameson (Birleşik Krallık) (Yedek : Dr. Melville Mackenzie)
15. Médecin Général Thomas Parran (Amerika Birleşik Devletleri) (Yedek : Dr. James Doull)
16. Dr. Andrija Stampar (Yugoslavya)

ve, danışma mahiyetinde olarak da aşağıdaki teşkillerin temsilcilerini tâyin eder:

Bureau Sanitaire Pan Américain,
l'Office International d'Hygiène publique,
l'Organisation d'Hygiène de la Société des Nations,
l'Administration des Nations Unies Pour les Secours et la Réhabilitation (Unrra).

(4) İhzari Teknik Komisyonu en geç 15 Mart 1946 tarihinde Paris'te toplanmağa ve izahlı gündemi de ihtiva eden raporu ile teklifleri Birleşmiş Miletler üyelerine ve Konseye en geç 1 Mayıs 1946 tarihinde tevdi etmeğe davet eder.

(5) İkinci toplanışı sırasında İhzari Teknik Komisyonu raporu hakkında serdilebileceği mülâhazaların tasarlanmış olan Milletlerarası konferansa tebliğ edilmesine karar verir.

(6) Umumi Kâtibi konferansı en geç 20 Haziran 1946 tarihinde toplamaya dâvet etmeyi ve konsey reisi ile istişare ederek toplanılacak yeri seçmeye memur eder.

Sanfransisko Milltlerarası teşkilâtı hakkındaki Birleşmiş Milletler Konferansında Milletlerarası

Sağlık Konferansının toplanmasına dair olan beyan oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Milletlerarası Sağlık Konferansı 19 Haziran, 22 Temmuz 1946 ya kadar New York şehrinde toplanmıştır.

Aşağıda yazılı Devletlerin Hükümetleri Konferansta delegeleri vasıtasiyle temsil edilmişlerdi:

Suudî Arabistan	Yunanistan	Polonya
Arjantin	Guatemala	Birleşik Kırallık
Avustralya	Hayti	Dominiken Cumhuriyeti
Belçika	Honduras	Filipin Cumhuriyeti
Bolivya	Hindistan	Beyaz Rusya Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti
Brezilya	İran	
Kanada	Irak	Ukrayna Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti
Şili	Lübnan	
Çin	Liberya	Salvador
Kolombiya	Lüksemburg	Suriye
Kostarika	Meksika	Çekoslovakya
Küba	Nikaragua	Türkiye
Danimarka	Norveç	Güney Afrika Birliği
Ekuator	Yeni - Zelanda	Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri Birliği
Mısır	Panama	
Amerika Birleşik Devletleri	Paraguay	Uruguay
Habeşistan	Hollanda	Venezüela
Fransa	Peru	Yugoslavya

Aşağıdaki memleketlerin Hükümetleri müşahitler vasıtasiyle temsil edilmişlerdir:

Arnavutluk	Macaristan	Siyam
Avusturya	İzlanda	İsveç
Bulgaristan	İtalya	İsviçre
İrlanda	Portekiz	Şark - ül - Ürdün
Finlândiya		

Aşağıdaki memleketlerin Hükümetleri de müşahitler göndermeğe dâvet edilmişler fakat Konferansta temsilci bulundurmamışlardır

Afganistan	Romanya	Yemen

Almanya'da, Japonya'da bir de Kore'deki Müttefik Kontrol Makamları müşahitler tarafından temsil edilmişlerdir.

Aşağıdaki Milletlerarası teşkiller müşahitler tarafından temsil edilmişlerdi:

Tegaddi ve Tarim Teşkili
Milletlerarası Çalışma Teşkili
Kızılhaç Dernekleri Birliği
Milletlerarası Umumi İjiyen Ofisi
Pan Amerikan Sağlık Bürosu
Milletlerarası Sivil Havacılık Geçici Teşkili
Rokfeller Tesisi
Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilâtı
Birleşmiş Milletler Yardım ve Cemiyete iade İdaresi
Dünya Sendikaları Federasyonu

Konferansın elinde mütehassıslar Teknik Komisyonunca kabul edilmiş olan Dünya sağlık teşkilâtı kurulması hakkındaki tekliflerle kararlar bulunmakta idi, konferans bunları müzakerelerine esas ittihaz etmiştir. Komisyon ekonomik ve sosyal konseyin 15 Şubat 1946 tarihli kararı gereğince teşkil edilmişti. Aynı zamanda Hükümetlerle muhtelif teşkiller tarafından verilen teklifler de konferansa tevdi edilmişti.

Asli nüshaları tescil edilmiş olan konferans müzakereleriyle alâkalı komisyon ve tâli komisyon raporlarından bir de iki umumi heyet içtimaı zabıtlarından, herbiri ayrı ayrı imza edilmiş bulunan aşağıda yazılı vesikalar tanzim edilmiştir:

Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasası

Dünya Sağlık Teşkilâtının Geçici bir Komisyonu kurulması hakkındaki itilâfname.

Milletlerarası Umumi İçiyen Ofisi hakkındaki protokol.

Konferans aşağıdaki karar suretini kabul etmiştir:

«Konferans Teknik İhzari Komisyonunun 5 Nisan 1946 tarihindeki kararında tavsiye edildiği gibi Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi tarafından Milletler Cemiyeti İçiyen Teşkilâtının uhdesinde bulunan faaliyetlerini devamını mümkün kılacak lüzumlu vesaiti sağlamak üzere yapmış olduğu teşebbüsleri memnunlukla kaydeder ve vazifelerinde ikilik bulunmasının önlenmesi için İçiyen Teşkilâtı Birliğinin Birleşmiş Milletler tarafından deruhte edilmiş bulunan bu vazifelerini, mümkün olur olmaz, Dünya Sağlık Teşkilâtının Geçici Komisyonuna devredilmek üzere lâzımgelen tertibatı almasını Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibinden talebeder.»

Teyidenlilmekal aşağıdaki imzaların sahibi delegeler:

New York Şehrinde 1946 Temmuzunun işbu 22 nci günü İngilizce, Çince İspanyol'ca, Fransızca, bir de Rusca olmak ve hepsi aynı derecede resmî mahiyeti haiz bulunmak üzere bir tek asli nüsha olarak tanzim edilmiş bulunan işbu nihai senedi imza edeler. Asli nüshalar birleşmiş Milletler arşivlerine tevdi edilecektir. Birleşmiş Milletler umumi kâbiti asıllarına uygunluğu tasdik edilmiş olan suretleri konferansta tamsil edilmiş hükümetlerden her birine gönderecektir.

Suudî Arabistan	Dr. Yahya Nasri
	Dr. Medhat Cheikh - Al - Ardh
Arjantin	Alberto Zwanck
Avusturalya	A. H. Tange
Belçika	Dr. M. de Laet
Bolivya	Luis V. Sotelo
Brezilya	Geraldo H. de Paula Souza
Kanada	Brooke Claxton
	Brock Chisholm
Şili	Julio Bustos
Çin	Shen J. K.
	L. Chin Yuan
	Szeming Sze
Kolombiya	Carlos Uribe Aguirre
Kostarika	Jaime Benavides
Küba	Dr. Pedro Nogueira
	Victor Santamarina
Danimarka	J. Oerskov
Ekuator	R. Nevarez Vasquez
Mısır	Dr. A. T. Choucha
	Taha Elsayed Nasr bey
	M. S. Abaza

Amerika Birleşik Devletleri	Thomas Parran	
	Martha M. Eliot	
	Frank G. Boudreau	
Habeşistan	G. Tesemma	
Fransa	J. Parisot	
Yunanistan	Dr. Phokion Kopanaris	
Guatemala	G. Moran	
	J. A. Munoz	
Haiti	Rulx Leon	
Hondüras	Juan Manuel Fiallos	
Hindistan	C. K. Lakehmanan	
	C. Mani	
İran	Ghasseme Ghani	
	H. Hafezi	
Irak	S. Al - Zahavi	
	Dr. İhsan Doğramacı	
Lübnan	Georges Hakim	
	Dr. A. Makhlouf	
Liberya	Joseph Naghe Togba	
	John B. West	
Lüksamburg	Dr. M. de Laet	
Meksika	Mondragon	
Nikaraga	S. Sevilla - Sacasa	
Norveç	Hans Th. Sandberg	
Yeni - Zelanda	T. R. Ritchie	
Panama	J. J. Vallarino	
Paraguay	Angel R. Gines	
Hollanda	C. van den Berg	
	C. Banning	
	W. A. Timmerman	
Peru	Carlos Enrique Paz Soldan	
	A. Toranzo	
Polanya	Edward Grzegorzewski	
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı	Melville D. Mackenzie	
	G. E. Yates	
Dominiken Cümhuriyeti	Dr. L. F. Thomen	
Filipin Cümhuriyeti	H. Lara	
	Walfrido de Leon	
Beyaz Rusya Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti	N. Evstafiev	
Ukranya Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti	L. I. Medved	
	I. I. Kaltchenko	
Salvador	Aristides Moll	
Suriye	Dr. C. Trefi	
Çekoslavakya	Dr. Josef Cancik	
Türkiye	Z. N. Barker	
Güney Afrika Birliği	H. S. Gear	
Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri Birliği	F. G. Krotkov	Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri Birliği Yüksek Konseyi Başkanınca onanması şartiyle

Uruguay	José A. Mora
	R. Rivero
	Carlos M. Barberousse
Venezüela	A. Arreaza Guzman ad referendum
Yugoslavya	Dr. A. Stempar
Afganistan	. . . . .
Arnavutluk	T. Jakova
Avusturya	Dr. Marius Kaiser
Bulgaristan	Dr. D. P. Orahovatz
İrlânda	John D. Maccormack
Finlândiya	Osmo Turpeinen
Macaristan	
İzlânda	
İtalya	Giovanni Alberto Canaperia
Portekiz	Francisco C. Cambournac
Romanya	
Siyam	Bunliang Tamthai
İsveç	
İsviçre	Dr. J. Eugster
	A. Sauter
Sarkülürdün	Dr. D. F. Tutunji
Yemen	

DÜNYA SAĞLIK TEŞKİLÂTI ANAYASASI

İşbu Anayasada taraf teşkil eden Devletler, Birleşmiş Milletler Charte'ına uyarak aşağıdaki prensiplerin, milletlerin saadetinin, bunların ahenkli bir şekilde münasebetlerinin ve emniyetlerinin esasını teşkil ettiğini beyan ederler:

Sağlık, beden, fikir ve sosyal bakımdan tam bir iyilik hali olup, yalnız hastalık ve malûliyetin yokluğundan ibaret değildir.

Ulaşılabilmesi mümkün olan en mükemmel bir sağlık haline sahip olmak, ırkî, dinî, siyasi fikirleri, ekonomik, yahut sosyal durumu her ne olursa olsun her insanın temel haklarından birini teşkil eder.

Bütün milletlerin sağlığı dünya barışının ve emniyetin esas şartıdır; bu sağlık fertlerin ve devletlerin en sıkı bir şekilde işbirliği yapmalarına tâbidir.

Her devlet tarafından sağlığın düzeltilmesi ve korunması yolunda ulaşılan sonuçlar herkes için kıymetlidir.

Sağlığın düzeltilmesi, hastalıklara karşı ve bilhassa serpici hastalıklara karşı savaş işlerinin muhtelif memleketlerde aynı derecede olmaması herkes için bir tehlike teşkil eder.

Çocuğun sağlam olarak yetişmesi son derecede mühimdir; mütemadiyen tam bir değişme halinde olan bir muhitle imtizaç edebilerek yaşamak kabiliyeti bu yetişmenin esasıdır.

Tıbbi, ruhî ve bunlarla münasebeti olan ilimler alanında kazanılmış olan bilgilerden bütün milletlerin istifade ettirilmesi, sağlığın en yüksek merhalesine varmak için elzemdir.

Aydınlatılmış bir efkârı umumiye ve halk tarafından faal şekilde bir işbirliği yapılması keyfiyetleri ahalinin sağlığını düzeltmek için son derecede mühim işlerdendir.

Hükümetler milletlerinin sağlıklarından mesuldür; bu mesuliyetin gerektirdiği işleri ancak hususi sağlık ve sosyal tedbirler almak yoluyla yapabilirler.

Bütün milletlerin sağlığını düzeltmek ve korumak için aralarında vesair bütün devletlerle iş-

birliği yapmak amaciyle bu prensipleri kabul eden yüksek âkid taraflar yukarıda söylenilen Anayasayı işbu senetlerle kabul ve Birleşmiş Milletler Charte'ının 57 nci maddesi mucibince mütehassıs müessese olarak dünya sağlığı teşkilâtını kurarlar.

Bölüm : I

Maksat

Madde — 1

Dünya teşkilâtının maksadı (aşağıda yalnız teşkilât olarak zikredilecektir.) Bütün milletleri mümkün olan en yüksek sağlık seviyesine ulaştırmaktır.

Bölüm : II

İşler

Madde — 2

Teşkilât, maksadına ulaşmak için aşağıdaki işleri sağlar:

(a) Sağlık sahasında milletlerarası bir mahiyeti olan çalışmalarda müdür ve düzenleyici makam sıfatlariyle hareket etmek;

(b) Birleşmiş Milletlerle, mütehassıs müesseselerle, hükümetlerin sağlık idareleriyle, meslek zümreleriyle, bir de lüzumlu görülecek sair teşkillerle fiilî bir işbirliği kurmak ve devam ettirmek;

(c) Hükümetlere, vâkı olacak talepleri üzerine sağlık servislerinin kuvvetlendirilmesi için yardım yapmak;

(d) Hususi teknik muzaheret yapmak ve müstacel hallerde hükümetlerin talepleri, yahut kabulleriyle gereken teknik hususi yardımı yapmak;

(e) Birleşmiş Milletlerin talebi üzerine manda altındaki memleketler halkı gibi hususi zümrelere sağlık servisleri temin etmek ve muavenetler yapmak, yahut bunların teminine ve yapılmasına yardım etmek;

(f) Epidemiyoloji ve istatistik servisleri de dâhil olduğu halde lüzumlu görülecek idarî ve teknik servisleri kurmak ve devam ettirmek;.

(g) Epidemik, Andemik vesair hastalıkların ortadan kaldırılmasına mâtuf çalışmaları teşvik etmek ve ilerletmek;

(h) İcabında sair mütehassıs müesseselerle işbirliği yaparak kazalardan doğan zararları önliyebilecek hususi tedbirlerin alınmasını teşvik etmek;

(i) İcabında sair mütehassıs müesseselerle işbirliği yaparak beslenmenin, meskenin, sıhhileştirmenin, eğlencelerin ekonomik ve çalışma şartlarının, bir de muhit hıfzıssıhhası ile ilgili sair bütün faktörlerin ıslahını kolaylaştırmak;.

(j) Sağlığın ilerlemesine yardımı dokunan ilim ve meslek zümreleri arasında işbirliğini kolaylaştırmak;

(k) Milletlerarası sağlık meselelerine taallûk eden mukaveleler, itilâfnameler ve tüzükler teklif etmek; bu işler hakkında tavsiyelerde bulunmak ve mahiyeti bakımından teşkilâta tevdi edilebilecek olup maksadına tevafuk eden mesaiyi yapmak;

(l) Ana ile çocuğun sağlığı ve refahı lehindeki hareketleri ilerletmek ve ana ile çocuğun tam bir değişme halinde bulunan bir muhitle imtizaç halinde yaşamağa olan kaabiliyetlerini arttırmak;

(m) Akıl hıfzıssıhha sahasındaki çalışmalarla, bilhassa insanlar arasında ahenkli münasebetlerin kurulmasına taallûk eden her türlü faaliyetleri kolaylaştırmak;

(n) Sağlık sahasında araştırmaları teşvik ve bunlara rehberlik etmek;

(o) Öğretim tüzükleriyle, sağlık, tababet ve bunlarla alâkalı personellerin yetiştirilmesindeki tüzüklerin ıslahını kolaylaştırmak;

(p) İcabında sair mütehassıs müesseselerle işbirliği yaparak umumi hıfzıssıhhaya taallûk eden idarî ve sosyal teknikleri; hastane servisleriyle sosyal emniyet de dâhil olmak üzzere koruyucu ve sağlatıcı tebabet bakımlarını tetkik etmek ve tanıtmak;

(q) Sağlık sahasında hertürlü mâlûmat vermek, tavsiyelerde bulunmak ve hertürlü müzahereti göstermek;

(r) Sağlık bakımından Milletlerarasında aydınlatılmış bir efkârı umumiyenin teşekkülüne yardım etmek;

(s) Lüzum ve ihtiyaca göre hastalıkların, ölüm sebeplerinin ve umumi hıfzıssıhha usullerinin Milletlerarası ıstılahlarını tâyin etmek, yahut bunları değiştirmek;

(t) Teşhis usullerini lüzumu derecesinde standard hale getirmek;

(u) Yiyeceklere, biyolojik, ispençiyari ve benzeri cezaya taallûk eden Milletlerarası tüzükler kabulünü geliştirmek, tesis ve teşvik etmek;

(v) Umumi olarak teşkilâta tevdi edilen maksada ulaşmak için gereken her tedbiri almak.

Bölüm : III

Üyeler ve ortak üyeler

Madde — 3

Bütün Devletler teşkilât âzası sıfatını alabilirler.

Madde — 4

Birleşmiş Milletler üyesi olan Devletler XIX ncu bölümdeki hükümler ve kendi Anayasalarındaki Tüzükler mucibince işbu Anayasayı imza, yahut başka herhangi bir tarzda kabul etmek suretiyle teşkilâta üye olabilirler.

Madde — 5

Hükümetleri, 1946 da New - York'da toplanmış olan Milletlerarası Sağlık Konferansına müşahit göndermeye davet edilmiş olan Devletler, imzaları, yahut kabulleri Sağlık Asamblesinin birinci içtimaından önce katileşmiş olmak şartiyle XIX ncu bölümdeki hükümler ve kendi anayasası tüzükleri mucibince işbu Anayasayı imza, yahutkabul etmek suretiyle üye olabilirler.

Madde — 6

Birleşmiş Milletlerle teşkilât arasında vukuagelip XVI ncı bölüm mucibince tasdik edilecek olan her itilâfın şartları mahfuz kalmak üzere, dördüncü ve beşinci maddelere göre üye olmamış olan Devletler üye olmayı talep edebilip Sağlık Asamblesinin mutlak ekseriyetiyle bu talep kabul edildiği takdirde teşkilâta üye olabilirler.

Madde — 7

Bir üye devlet teşkilâta karşı olan malî vecibelerini yerine getirmediği halde, yahut sair istisnai vaziyetlerde Sağlık Asamblesi, kendisince uygun gördüğü şartlar dâhilinde, rey verme hakkına ait imtiyazlarla üye olan Devletlerin istifade ettiği hizmetleri bir müddet için kaldırabilir. Sağlık Asamblesi oy ve hizmetlere müteallik bu imtiyazları yeniden tesis etmek hakkına sahiptir.

Madde — 8

Milletlerarası münasebetlerindeki hareketlerinin mesuliyeti kendilerine râci olmayan memleketlerle memleket zümreleri böyle bir memleket, yahut bir memleket zümresi namına bunların Milletlerarası münasebetlerdeki hareketlerinin mesuliyetini üzerine almış bulunan üye Devletin yahut başka bir makamın yapacağı talep üzerine Sağlık Asamblesi tarafından ortak üye sıfatiyle kabul edilebilir. Sağlık Asamblesindeki ortak üye temsilcilerinin sağlık sahasında teknik salâhiyeti haiz olmaları ve yerli halk arasından seçilmiş olmaları lâzımdır.

Ortak üyelerin hak ve vecibelerinin mahiyet ve şumulü Sağlık Asamblesince tâyin edilecektir.

Bölüm : IV

Organlar

Madde — 9

Teşkilâtın işlemesi :

(a) Dünya Sağlık Asamblesi (Aşağıda yalnız Sağlık Asamblesi olarak zikredilecektir) ;

(b) İcra Konseyi (Aşağıda yalnız Konsey olarak zikredilecektir) ;

(c) Kâtiplik, tarafından temin edilir.

Bölüm : V

Dünya Sağlık Asamblesi

Madde — 10

Sağlık Asamblesi üye Devletleri temsil eden delegelerden terekküp eder.

Madde — 11

Her üye Devlet, içlerinden biri delegasyon reisi olarak tâyin edilmiş bulunan en çok üç delege tarafından temsil edilir. Bu delegelerin sağlık sahasında teknik salâhiyetiyle en çok tanınmış kimseler arasından seçilmiş bulunması ve tercihan üye Devletin millî sağlık idaresini temsil etmesi lâzımdır.

Madde — 12

Delegelere, delege vekilleriyle müşavirlerin refakat etmesi caizdir.

Madde — 13

Sağlık Asamblesi her yıl âdi bir içtima halinde toplandığı gibi, lüzum ve ihtiyacın icabına göre olağanüstü içtimalar da yapabilir. Olağanüstü içtimaa dâvet Konseyin, yahut üye Devletlerin çokluğunun talebi üzerine yapılır.

Madde — 14

Sağlık Asamblesi her yıllık içtimaı arasında gelecek yıllık içtimaının yapılacağı memleketi, yahut bölgeyi seçer, Konsey sonradan bunun hangi şehirde yapılacağını tâyin eder. Konsey her olağanüstü içtimaın yapılacağı şehri tâyin eder.

Madde — 15

Konsey Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibinin fikrini aldıktan sonra her yıllık içtima ile her olağanüstü içtimaın tarihini tesbit eder.

Madde — 16

Sağlık Asamblesi her yıllık içtimaın başında başkanı ile sair divan üyelerini seçer. Bunların vazifesi haleflerinin seçilmesine kadar devam eder.

Madde — 17

Sağlık Asamblesi dahilî tüzüğünü kendisi tanzim ve kabul eder.

Madde — 18

Sağlık Asamblesinin vazifeleri şunlardır:

(a) Teşkilâtın tarzı hareketini tesbitetmek;

(b) Konseye bir üye tâyinine davet edilecek Devletleri seçmek;

(c) Umum müdürü tâyin etmek;

(d) Konseyle Umum Müdürün raporlarını ve çalışmalarını tetkik ve tasvibetmek, bazı tedbirlerle, bazı tetkik ve araştırmaların, bazı raporlar tanziminin, lüzumlu görüldüğü meseleler hakkında Konseye talimat vermek;

(e) Teşkilâtın çalışmaları bakımından lüzumu olan komisyonları teşkil etmek;

(f) Teşkilâtın malî bakımdan tarzı hareketini murakabe etmek, bütçesini tetkik ve kabul etmek;

(g) Sağlık asamblesinin lüzumlu göreceği her türlü sağlık meseleleri hakkında üye Devletlerle Milletlerarası teşkilâtların, Hükümet teşkillerinin, yahut Hükümetle alâkası olmıyan teşkillerin dikkatlerini celbetmek üzere Konseye ve Umum Mü re talimat vermek;

(h) Teşkilâtın mesuliyeti ile alâkalı mesuliyetler deruhde eden Miletlerarası, yahut millî Hükümetle alâkalı veya alâkasız her teşkili, oy hakkı olmaksızın Sağlık Asamblesi tarafından tesbit edilen şartlar dâhilinde Asamblenin içtimalarına, yahut idaresi altında olarak toplanan komisyonlarla konferanslara iştirak edecek temsilciler tâyinine dâvet etmek;

(i) Umumi Asambleden, ekonomik ve sosyal konseyden Birleşmiş Milletler Emniyet, yahut Vesayet Konseyinden gelen sağlığa mütaallik tavsiyeleri tetkik etmek ve bu tavsiyelerin icrası yolunda teşkilât tarafından alınmış olan tedbirleri bunlara raporla bildirmek;

(j) Teşkilât ile Birleşik Milletler arasında vukua gelen her itilâfın hükümleri mucibince ekonomik ve sosyal Konseye rapor vermek;

(k) Teşkilâtın personelinden istifade suretiyle, yahut bu işlere mahsus müesseseler kurarak, yahut her üye Devletin resmî yahut gayri resmî, müesseseleriyle bu Devletin, Hükümetin muvafakatı alındıktan sonra işbirliği yapmak suretiyle sağlık sahasında her türlü araştırma mesaisini teşvik, yahut idare etmek;

(l) Vücuda gelmesi temenniye lâyik görülen başka müesseseleri kurmak;

(m) Teşkilâtın maksadını tahakkuk sahasına ulaştırabilecek mahiyette sair her türlü tedbirleri almak.

Madde — 19

Sağlık asamblesi teşkilâtın salâhiyeti dâhilinde bulunan her meseleye mütaallik mukaveleler, yahut itilâflar akdine resmen salâhiyetlidir. Bu gibi mukavele, yahut itilâflar kabulü için sağlık asamblesinin üçte iki çokluğunun bulunması lâzımdır. Bu mukavele ve itilâflar her üye Devlete karşı, bu Devletin kendi Anayasası tüzüklerine göre kabul edilmesinden sonra meriyete gireceklerdir.

Madde — 20

Her üye Devlet Sağlık Asamblesi tarafından bir mukavele, yahut itilâfın kabulünden sonra 19 ay müddet içinde bu mukavele, yahut itilâfın kabulü için icabeden tedbirleri almayı taahhüt eder. Her üye Devlet alınan tedbirleri Umum Müdüre tebliğ eder, eğer bu mukavele, yahut itilâfı, tesbit edilen müddet içinde kabul etmiyecek olursa kabul etmemesinin sebebini gösterir bir beyan gönderir. Kabul halinde her üye devlet XVI ncı bölüm mucibince Umum Müdüre yıllık bir rapor göndermeyi taahhüt eder.

Madde — 21

Sağlık Asamblesi aşağıdaki hususlara mütaallik tüzükleri kabule salâhiyetlidir:

(a) Her türlü sağlık, yahut karantina tedbirleri, yahut hastalıkların bir memleketten başka bir memlekete yayılmasını önlemeye mahsus başka usuller;

(b) Hastalıklar, ölüm sebepleri ve umumi ijiyen usulleri hakkındaki ıstılahlar;

(c) Milletlerarası çerçeve içerisinde tatbiki mümkün teşhis usulleri hakkında standartlar;

(d) Milletlerarası piyasada bulunan biyolojik, ispençiyari, yahut benzerleri maddelerin zararsızlığı, sâfiyeti ve tesiri ile alâkalı esas tüzükler;

(e) Milletlerarası piyasada bulunan biyolojik, ispençiyari ve benzeri maddelerin ilân ve bildirilmesi ile alâkalı şartlar.

Madde — 22

21 nci maddenin tatbiki için kabul edilen tüzükler, bunların Sağlık Asamblesi tarafından kabul edilmesi kendilerine usulü dairesinde tebliğ edildikten sonra bütün üye devletler için meriyet mevkiine girer. Tebliğde, bildirilen müddetler içerisinde Umum Müdüre bu tüzükleri reddettiklerini, yahut bu hususta ihtirazi kayıtlar dermeyan ettiklerini bildiren üye devletler bundan müstesnadır.

Madde — 23

Sağlık Asamblesi teşkilâtın salâhiyeti dâhilinde bulunan her mesele ile alâkalı hususlarda üye devletlere tavsiyelerde bulunmağa yetkilidir.

Bölüm : VI

İcra Konseyi

Madde — 24

Konsey 18 üye devlet tarafından tâyin edilen 18 kişiden mürekkeptir. Sağlık Asamblesi coğrafya bakımından âdilâne bir dağıtma usulünü gözönünde bulundurarak konseye bir delege tâyinine dâvet edilecek devletleri seçer. Bu devletlerden herbirisi teknik bakımından sağlık sahasında ehliyetli bir kimse gönderir, bu kimseye vekiller, yahut müşavirler refakat edebilir.

Madde — 25

Üyeler üç yıl için seçilir, yeniden seçilmeleri caizdir; bununla beraber Sağlık Asamblesinin birinci içtimaı esnasında intihap edilen üyeler hakkında bunlardan altısı için haiz oldukları vekâlet müddeti bir yıl, öteki altısı için vekâlet müddeti iki yıldır, bunlar kura çekmek usuliyle ayrılırlar.

Madde — 26

Konsey her yıl enaz iki defa toplanır ve her toplanmanın yerini tâyin eder.

Madde — 27

Konsey, reisini üyeleri arasından seçer ve hususi içtüzüğünü kendisi kabul eder.

Madde — 28

Konseyin vazifeleri şunlardır :

(a) Sağlık Asamblesinin kararlarını ve talimatlarını tatbik etmek;

(b) Sağlık Asamblesinin icra organı olarak hareekt etmek;

(c) Sağlık Asamblesi tarafından kendisine verilen başka her türlü vazifeleri yapmak;

(d) Sağlık Asamblesinin kendisine tevdi ettiği meselelerle mukaveleler, itilâflar ve tüzükler mucibince teşkilâta tevdi edilmiş olan meseleler hakkında Asambleye fikirlerini bildirmek;

(e) Sağlık Asamblesine doğrudan doğruya fikirler vermek, yahut teklifler yapmak;

(f) Sağlık Asamblesinin içtimalarının gündemlerini hazırlamak;

(g) Sağlık Asamblesine tetkik ve tasvip edilmek üzere muayyen bir devreye şâmil bir umumi çalışma programı arzetmek;

(h) Salâhiyeti dahilinde bulunan bütün meseleleri tetkik etmek;

(i) Teşkilâtın vazifeleri ve malî membaları dahilinde derakap hareketi icabettiren hâdiseler vukuunda her türlü acele tedbirleri almak.

Konsey bilhassa epidemilerle savaşmak için icabeden çarelere başvurmak; bir felâektin mağdurlarına yapılacak sağlık yardımlarının tahakkuk ettirilmesine yardım etmek ve müstaceliyeti hakkında herhangi bir Devlet, yahut Umum Müdür tarafından dikkati çekilen tetkikler yahut araştırmalar yapmak için Umum Müdüre salâhiyet verebilir.

Madde — 29

Konsey bütün Sağlık Asamblesi adına işbu organizma tarafından kendisine tevdi edilen salâhiyetleri istimal eder.

Bölüm : VII

Kâtiplik

Madde — 30

Kâtiplik, Umum Müdürle teşkilâta lâzım olan teknik ve idare personelini ihtiva eder.

Madde — 31

Umum Müdür, Konseyin inhası üzerine ve Sağlık Asamblesinin tesbit edebileceği şartlara uyarak Sağlık Asamblesi tarafından tâyin edilir. Umum Müdür, Konseyin idaresi altında bulunup teşkilâtın en yüksek teknik ve icra memurudur.

Madde — 32

Umum Müdür hukukan Sağlık Asamblesinin, Konseyin, Teşkilâtın bütün komisyonlariyle komitelerin, bir de Asamblenin toplıyacağı konferansların kâtibidir. Umum Müdür bu vazifeelri vekâlet suretiyle başka birine tevdi edebilir.

Madde — 33

Umum Müdür yahut temsilcisi, üye Devletlerle yapılan bir itilâf mucibince kabul edilmiş olup vazifelerinin icrası için muhtelif bakanlık daireleriyle, bilhassa bunların sağlık idareleri ve millî,

hükümete mensup yahut hükümetle alâkasız sağlık teşkilleriyle doğrudan doğruya münasebete girmesine müsaade eden bir usulü tatbik edebilir. Aynı zamanda faaliyetleri teşkilât salâhiyetleri dahilinde bulunan milletlerarası teşkillerle doğrudan doğruya münasebete girişebilir. Umum Müdür bölge bürolarına kendi faaliyet bölgelerini alâkalandıran bütün meseleler hakkında malûmat vermekle mükelleftir.

Madde — 34

Umum Müdür her yıl malî raporlarla teşkilâtın bütçe tahminlerini hazırlayıp konseye arzetmekle mükellefir.

Madde — 35

Umum Müdür Sağlık Asamblesi tarafından tesbit edilmiş olan personel tüzüğü gereğince kâtipliğin personelini tâyin eder. Memurlar intihabında en çok mülâhazaya alınması lâzımgelen mesele kâtipliğin nüfuzunu, masuniyetini ve milletlerarası temsil vasfının en âzami derecesinde temin edilmiş bulunmasıdır. Aynı suretle personelin mümkün olduğu kadar geniş bir coğrafya sahasından intihabındaki ehemmiyet de gözönünde bulundurulacaktır.

Madde — 36

Teşkilât personelinin hizmet şartları mümkün olduğu kadar Birleşmiş Milletlerin başka teşkillerininkine uygun olacaktır.

Madde — 37

Umum Müdür ile personel vazifelerinin icrasında hiçbir Hükümetten yahut teşkilâtı yabancı olan hiçbir makamdan talimat istiyemiyecekleri gibi kabul de edemiyeceklerdir. Bunlar Milletlerarası memur durumlarını ihlâl edecek her türlü hareketten kaçınacaklardır. Diğer taraftan teşkilâta dâhil her üye Devlet Umum Müdürle personelin münhasıran Milletlerarası olan sıfatların riayet etmeyi ve bunlara tesir yapmaya çalışmamayı taahhüt eder.

Bölüm : VIII

Komisyonlar

Madde — 38

Konsey, Sağlık Komisyonunun kurulmasını emredeceği komisyonları kuracağı gibi, kendi teşebbüsü ile, yahut Umum Müdürün teklifi üzerine teşkilâta ait maksatlar için lüzumlu görülen sair komisyonları da kurabilir.

Madde — 39

Konsey zaman zaman, ve herhalde yılda bir defa her komisyonun idame ettirilmesi lâzımgelip gelmiyeceğini tetkik eder.

Madde — 40

Konsey diğer teşkillerle birleşik, yahut karışık komisyonlar kurabileceği, yahut teşkilâtı bunlara iştirâk ettirebileceği gibi başka organizmalar tarafından kurulmuş olan komisyonlarda teşkilâtın temsil edilmesini sağlıyabilir.

Bölüm : IX

Konferanslar

Madde — 41

Sağlık Asamblesi, yahut konsey, teşkilâtın salâhiyeti dâhilinde bulunan herhangi bir meseleyi tetkiketmek üzere mahallî, umumi, teknik, yahut sair bir hususi mahiyette konferanslar toplıyabileceği gibi bu konferanslarda Milletlerarası teşkilâtın ve alâkalı Hükümetlerin muvafakatiyle ister Hükümete mensup olsun, ister olmasın millî teşkilâtın temsil edilmesini temin edebilir. Bu temsilin ne tarzda yapılacağı Sağlık Asamblesi, yahut Konsey tarafından tesbit olunur.

Madde — 42

Konsey, teşkilât ile alâkası bulunduğuna kaani olduğu konferanslarda teşkilâtı temsil ettirmek için teşebbüsler yapar.

Bölüm : *X*

Merkez

Madde — 43

Teşkilâtın merkezinin bulunacağı yer Birleşik Milletlerin fikirleri alındıktan sonra Sağlık Asamblesi tarafından tâyin edilecektir.

Bölüm : *XI*

Bölge teşkilleri

Madde — 44

(a) Sağlık Asamblesi zaman zaman bir bölge teşkilâtının kurulması gerekli olan coğrafi bölgeleri tâyin eder.

(b) Sağlık Asamblesi bu suretle tâyin edilmiş olan her bölgedeki üye Devletlerin çokluğunun muvafakatı ile bu bölgenin hususi ihtiyaçlarını karşılayacak bir bölge teşkili meydana getirebilir. Her bölgede bir bölge teşkilinden daha fazlası bulunmaz.

Madde — 45

Bölge teşkillerinin her birisi işbu anayasa mucibince teşkilâtın ayrılmaz bir parçası olacaktır.

Madde — 46

Bölge teşkillerinin her birinde bir bölge komitesi ile bir de bölge bürosu bulunur.

Madde — 47

Bölge komiteleri mevzuubahs bölgedeki üye Devletlerle ortak üyelerin temsilcilerinden teşekkül eder. Bir bölgede kendi Milletlerarası hareket tarzlarının mesuliyetine sahip olmıyan ve ortak üye bulunmıyan memleketler, yahut memleket grupları için bu bölge komitelerinde temsil edilmek ve bunlara iştirâk etmek hakkı tanınmıştır. Bu memleketlerin, yahut memleket gruplarının bölge komiteleri karşısındaki hak ve vecibelerinin mahiyet ve şumulü bu memleketlerin Milletlerarası münasebetlerdeki hareketlerinin mesuliyetini üzerine almış olan üye Devlet,

yahut başka bir makam ile birlikte bölgedeki üye Devletlerle istişare edildikten sonra Sağlık Asamblesi tarafından tesbit edilir.

Madde — 48

Bölge komiteleri her lüzum oldukça toplanırlar ve her toplanmanın yerini tâyin ederler.

Madde — 49

Bölge komiteleri kendi tüzüklerini tanzim ve kabul ederler.

Madde — 50

Bölge komitelerinin vazifeleri şunlardır :

(a) Munhasıran bölgeye ait meselelerle alâkalı direktifleri hazırlamak;

(b) Bölge bürosuna teknik konferanslar toplanmasını ve bölge komitesinin fikrince bölgede teşkilât tarafından takip edilen maksada ulaştırabilecek sağlık meseleleri hakkında çalışmalar, yahut munzam araştırmalar yapılmasını teklif etmek;

(d) Birleşmiş Milletlerin kendi bölge komiteleriyle, diğer bu işlerle uğraşan tesislerin komiteleriyle ve teşkilâtla müşterek alâkaları bulunan bölge Milletlerarası sair teşkilâtla işbirliği yapmak;

(e) Umum Müdür vasıtasiyle bölge hudutlarını aşan ehemmiyette Milletlerarası sağlık meseleleri hakkında teşkilâta fikirlerini bildirmek;

(f) Bir bölgeye teşkilâtın merkez bütçesinden ayrılan hisse bölge işlerinin yapılmasına yetişmiyecek olduğu takdirde bu bölgelerin Hükümetleri tarafından munzam bölge ödenekleri verilmesini tavsiye etmek;

(g) Sağlık Asamblesi, konsey, yahut umum müdür tarafından bölge komitesine tevdi edilebilecek sair vazifeler.

Madde — 51

Teşkilât Umum Müdürünün umumi idaresi altında bulunan bölge bürosu, bölge komitesinin idare organıdır. Büro bundan fazla olarak bölge hudutları içerisinde Sağlık Asamblesi ve Konseyi tarafından verilmiş olan kararları yapmakla mükelleftir.

Madde — 52

Bölge Bürosu Şefi bölge komitesiyle uzlaşılarak Konsey tarafından tâyin edilmiş olan Bölge Müdürüdür.

Madde — 53

Bölge Bürosunun personeli Umum Müdürle arasında uzlaşma suretiyle tesbit edilecek tüzükler mucibince tâyin olunur.

Madde — 54

Pan - Amerikan Sağlık Bürosiyle, Pan - Amerikan Sağlık konferansları tarafından temsil edilen Pan - Amerikan Sağlık Teşkilâtiyle işbu Anayasanın imzasından evvel mevcut bulunan Hükümetlerarası Sağlık Bölge Teşkilâtı, matlup zamanda teşkilâta ithal edilecektir. Bu ithal keyfiyeti alâkalı teşkillerin gösterecekleri salâhiyetli makamların karşılıklı muvafakatlerine dayanan müşterek bir hareket halinde imkân olur olmaz yapılacaktır.

Bölüm : XII

Bütçe ve giderler

Madde — 55

Umum Müdür teşkilâtın yıllık bütçe tahminlerini hazırlayıp Konseye arzeder, Konsey bu bütçe tahminlerini tetkik ettikten sonra lüzumlu gördüğü tavsiyelerle birlikte Sağlık Asamblesine tevdi eder.

Madde — 56

Teşkilât ve Birleşmiş Milletler arasında böyle bir Anlaşma tahtında, Sağlık Asamblesi bütçe tahminlerini tetkik ve tasvip eyler ve tesbit edeceği bareme göre üye Devletler arasında masrafları taksim eder.

Madde — 57

Sağlık Asamblesi, yahut Sağlık Asamblesi namına hareket eden Konsey, Sağlık Asamblesi, yahut Konseyce kabul edilebilir telâkki edilen ve teşkilâtın maksat ve hareketi çerçevesi içerisine giren hibe ve vasiyetle bırakılmış malları kabul ve idare edilebilirler.

Madde — 58

Müstacel halleri ve gayrimelhuz hâdiseleri karşılıyabilmek üzere Konseyin dilediği gibi tasarruf edebileceği hususi bir tahsisat ayrılır.

Bölüm : XIII

Oy

Madde — 59

Her üye Devletin Sağlık Asamblesinde bir oy hakkı vardır.

Madde — 60

(a) Sağlık Asamblesinin mühim meseleler hakkında alacağı kararlar, hazır bulunup oy kullanan üye Devletlerin üçte iki çokluğu ile alınır.

Bu meseleler şunlardır: Mukavele, yahut itilâfların kabulü; işbu Anayasanın 69, 70 ve 72 nci maddelerinin uygulanması yoluyla teşkilâtı Birleşmiş Milletlere, Hükümetlerarası teşkiller ve müesseselere bağlıyan itilâfların tasdiki; işbu Anayasanın tadilleri.

(b) Üçte iki çoklukla karar verilmesi icabeden munzam meseleler zümrelerinin tesbiti de dâhil olmak üzere, başka meseleler hakkındaki kararlar hazır bulunup oy veren üye Devletlerin saltçokluğu ile alınır.

(c) Konseyde ve teşkilâtın komitelerinde yukarıdaki meselelere benzer meseleler hakkındaki oy işi işbu maddenin (a) ve (b) paragraflarındaki hükümlere göre yapılır.

Bölüm : XIV

Devletler tarafından tevdi edilen raporlar

Madde — 61

Her üye devlet ahalinin sağlığını iyileştirmek yolunda alınan tedbirlerle elde edilen ilerlemeleri her yıl bir raporla bildirir.

Madde — 62

Her üye devlet teşkilâtının kendisine yaptığı tavsiyelerle, mukaveleler, itilâflar ve tüzüklerin tatbiki yolunda alınan tedbirlere dair yıllık bir rapor tanzim eder.

Madde — 63

Her üye devlet sağlığa mütaallik olup neşrettiği mühim kanun, tüzük, resmi raporlar ve istatistikleri müstacel olarak teşkilâta bildirir.

Madde — 64

Her üye devlet sağlık asamblesi tarafından tâyin edilecek usullere göre istatistik ve epidemiyolojik raporlarını tevdi eder.

Madde — 65

Konseyin istemesi üzerine her üye devlet imkân nispetinde sağlığa mütaallik bütün munzam malûmatı bildirmeğe mecburdur.

Bölüm : XV

Kazai ehliyet, imtiyazlar ve muafiyetler

Madde — 66

Teşkilât, her üye devletin arazisi üzerinde maksadına ulaşmak ve vazifelerini görebilmek için lâzım olan kazaî ehliyete sahip olacaktır.

Madde — 67

(a) Teşkilât, her üye devlet arazisi üzerinde maksadına ulaşmak ve vazifeleri yapmak için lâzım olan imtiyazlara ve muafiyetlere sahip olacaktır.

(b) Üye devletlerin temsilcileri, Konseyde bulunmak üzere tâyin edilmiş olan kimselerle teşkilâtın teknik ve idare personeli dahi teşkilâtla alâkadar vazifelerin serbestçe yapılması için lâzım olan imtiyazlara ve muafiyetlere sahip olacaklardır.

Madde — 68

Bu kazai ehliyet, imtiyazlar ve muafiyetler teşkilâtın Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibiyle mutabık olarak hazırlıyacağı bir itilâfnamede tâyin edilecek ve bu itilâfname üye devletler arasında akdedilecektir.

Bölüm : XVI

Başka teşkillerle münasebetler

Madde — 69

Teşkilât, Birleşmiş Milletler Charte'nin 57 nci maddesinde derpiş edilmiş bulunan mütahassıs müesseselerden biri olarak Birleşmiş Milletlere bağlıdır. Teşkilâtın Birleşmiş Milletlerle münasebeplerini tesbit eden itilâf, yahut itilâfların Sağlık Asamblesinin üçte iki çokluğu ile tasdik edilmesi lâzımdır.

Madde — 70

Teşkilât, lüzumlu görülen hükümetlerarası başka teşkillerle fiilî münasebetler ve sıkı bir işbirliği tesis edecektir. Bu teşkillerle aktedilmiş olan her resmî itilâfın Sağlık Asamblesinin üçte iki çokluğu ile tasdik edilmesi lâzımdır.

Madde — 71

Teşkilât, salâhiyetleri arasında bulunan meselelerde milletlerarası ve hükümetle alâkası olmıyan teşkillerle itilâf ve işbirliği yapmak için münasip çarelere tevessül edebileceği gibi, aynı şeyleri alâkalı hükümetin tasvibiyle millî hükümete ait, yahut hükümetdışı teşkillerle de yapabilir.

Madde — 72

Sağlık Asamblesinin üçte ikisinin tasvibi kaydiyle, teşkilât, maksat ve faaliyetleri teşkilâtın salâhiyeti sahasında bulunan ve işbu teşkilâtın Milletlerarası bir itilâf, yahut iki tarafça kabul edilecek mahiyette olup alâkalı teşkillerin salâhiyetli makamları arasında yapılmış olan uyuşmalar gereğince işbu teşkilâtın deruhde etmesi lâzımgelen vazifeleri, malî kaynakları ve vecibeleri başka milletlerarası teşkil ve tesislerin elinden kendi üzerine alabilir.

Bölüm : XVII

Değiştirgeler

Madde — 73

İşbu anayasa hakkında teklif edilecek değiştirge metinleri, bunların Sağlık Asamblesince tetkikinden enaz altı ay önce Umum Müdür tarafından üye devletlere tebliğ edilecektir.

Değiştirgeler Sağlık Asamblesinin üçte ikisi tarafından tasdik ve üye devletlerin kendi anayasa tüzüklerine göre tasvibinden sonra bütün üye devletler hakkında yürürlüğe girecektir.

Bölüm : XVIII

Yorumlama

Madde — 74

İşbu anayasanın İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca, bir de Rusça metinleri müsavi olarak resmî telâkki edilir.

Madde — 75

Müzakere yoluyle, yahut Sağlık Asamblesince halledilmemiş olan ve işbu anayasanın yorumlan-

ması, yahut tatbiki ile alâkalı her mesele yahut itilâf, alâkalı taraflar başka bir tesviye usulünü kabul etmedikçe taraflarca Milletlerarası Adalet Divanının Satüsü gereğince işbu Divana tevdi edilecektir.

Madde — 76

Birleşmiş Milletler Umumi Asamblesinin müsaadesiyle, yahut teşkilât ile Birleşmiş Milletlerarasında yapılmış olan her türlü itilâftan tahassül eden salâhiyetle, teşkilât Milletlerarası Adalet Divanından teşkilâtın salâhiyeti dâhiline giren her türlü hukuk meseleleri hakkında bir danışma reyi istiyebilir.

Madde — 77

Umum Müdür her danışma reyi talebi ile alâkalı meselelerde divan huzurunda teşkilâtı temsil edebilir. Umum Müdür mesele hakkında bildirilmiş olan muhtelif görüşlere ait delillerin bildirilmesi için lâzımgelen teşebbüsler de dâhil olduğu halde meseleyi divana tevdi etmek için lâzımgelen bütün teşebbüsleri yapacaktır.

Bölüm : XIX

Yürürlüğe girme

Madde — 78

Üçüncü bölümdeki hükümler mahfuz kalmak kaydiyle, işbu Anayasa bütün Devletlerin imzasına, yahut kabulüne açık bulundurulacaktır.

Madde — 79

(a) Devletler işbu Anayasaya aşağıdaki şekillerde taraf olabilirler;
(i) Tasdik kaydı olmaksızın imza;
(ii) Kabulün takip etmesi şartiyle tasdik kaydiyle imza;
(iii) Kayıtsız, şartsız kabul;
(b) Resmî bir vesikanın Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine tevdii suretiyle kabul fiilî mahiyet iktisap eder.

Madde — 80

İşbu Anayasa 79 ncu madde hükümlerine göre Birleşmiş Milletler üye Devletlerinden 26 sının Anayasaya Taraf teşkil etmeleriyle Yürürlüğe girer.

Madde — 81

Birleşmiş Milletler Charte'nın 102 nci maddesi gereğince Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi işbu Anayasayı bir Devlet tarafından tasdik kaydi olmaksızın imzası, yahut ilk kabul vesikasının tevdii anında tescil edecektir.

Madde — 82

Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi işbu Anayasaya taraf teşkil eden devletleri, yürürlüğe girme tarihinden haberdar edecektir. Aynı zamanda başka devletlerin de işbu Anayasaya taraf teşkil ettikleri tarihleri de bildirilecektir.

Teyidenlilmakal aşağıda imzaları bulunup bu hususta usulüne göre salâhiyetli olan temsilciler işbu anayasayı imza ederler.

New - York Şehrinde işbu 1946 Temmuzunun 22 nci günü İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca, bir de Rusça olarak yazılan ve her metni aynı derecede resmî telâkki edilen bir tek asli nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Asıl nüshaları Birleşmiş Milletler Evrak Hazinesine konulacaktır. Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi Konferansta temsil edilmiş bulunan Hükümetlerden herbirine asıllarına mutabakatları tasdik edilmiş birer suret verecektir.

Suudî Arabistan	Dr. Yahya Nasri Dr. Mithat Cheikh-Al-Ardh	Onanmak kaydiyle
Arjantina	Alberto Zwanck	Ad referendum
Avustralya	A. H. Tange	Avustralya Hükümetinin kabulü ve tasvibi kaydı altında
Belçika	Dr. M. de Laet	Onanması kaydiyle
Bolivya	Luis V. Sotelo	Ad referendum
Brezilya	Geraldo H. de Paula Souza	Ad referendum
Kanada	Brooke Claxton Brock Chisholm	Tasvibi kaydiyle [*]
Şili	Julio Bustos	Anayasa organlarının onanması kaydiyle
Çin	Shen J. K. L. Chin Yuan Szeming Sze	
Kolombiya	Carlos Uribe Aguirre	Ad referendum
Kostarika	Jaime Benavides	»
Küba	Dr. Pedro Nugueira Victor Santamarina	»
Danimarka	J. Oerskov	»
Ekuator	R. Nevarez Vasquez	»
Mısır	Dr. A. T. Choucha Taha Elsayed Nasr Bey M. S. Abaza	Onanması kaydiyle
Birleşik Amerika Devletleri	Thomas Parran Martha M. Elkot Frank G. Boudreau	Tasvibi kaydiyle
Habeşistan	G. Tesemma	Onanması kaydiyle
Fransa	J. Parisot	Ad referendum
Yunanistan	Dr. Phokion Kopanaris	»
Guatemalâ	G. Moran J. A. Munoz	»
Haiti	Rulx Léon	»
Honduras	Juan Manuel Fiallos	»
Hindistan	C. K. Lakshmanan C. Mani	Onanması kaydiyle Bu imzalar Devletleri ile münasebetlerinde Kırallık imtiyazlarının tatbiki hususunda Hükümdar Mümessiliyle mutabakat halinde konulmuştur.

[*] *21 Ağustos 1946 tarihinde Kanada'nın kabulüne ait resmî vesikanın 29 Ağustos 1946 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edildiği anlaşılmıştır.*

İran	Ghasseme Ghani H. Hafezi	İran Parlâmentosu tarafından onanması kaydiyle. (Meclis).
Irak	S. Al-Zahawi Dr. İhsan Doğramacı	Ad referendum
Lübnan	Georges Hâkim Dr. A. Makhouf	»
Liberya	JosephNagbe Togba John B. West	»
Lüksemburg	Dr. M. de Last	Onanması kaydiyle
Meksika	Mondragon	Ad referendum
Nikaraga	S. Sevilla-Sacasa	»
Norveç	Hans Th. Sandberg	»
Yeni - Zelânda	T. R. Ritchie	»
Panama	J. J. Vallarino	»
Paraguay	Angel R. Gines	»
Hollanda	C. Van den Berg C. Banning W. A. Timmerman	»
Peru	Carlos Enrique Paz Soldan A. Toranzo	Ad referendum
Polonya	Edvard Grze gorzevski	»
Büyük Beritanya ve Kuzey İrlânda Birleşik Krallığı	Melville D. Mackenzie G. E. Yates	
Domniken Cümhuriyeti	Dr. L. F. Thomen	Ad referendum
Filipin Cümhuriyeti	H. Lara Walfrido de Leon	»
Beyaz Rusya Sosyalist Sovyet Cümhuriyeti	N. Evstafiev	Hükümeti tarafın onanması kaydiyle
Ukranya Sosyalist Sovyet Cümhuriyeti	L. I. Medved I.I. Kaltchenko	Ukranya Sosyalist Sivyet Cümhuriyeti Yüksek Konseyinin onanması kaydiyle
Salvador	Aristides Moll	Ad referendum
Suriye	Dr. C. Trefi	Onanması kaydiyle
Çekoslovakya	Dr. Josef Cancik	Ad referendum
Türkiye	Z. N. Barker	Onanması kaydiyle Hükümetimin tasvibi tahtında imza ediyorum.
Güney Afrika Birliği	H. S. Gear	Ad referendum
Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri Birliği	F. G. Krotkov	Sisyalist Sovyet Cümhuriyetleri Birliği Yüksek Konseyi Başkanınca onanması kaydiyle
Uruguay	José A. Mora R. Rivero Carlos M. Barberousse	Ad referendum
Venezüella	A. Arreaza Guzman	»
Yugoslavya	Dr. A. Stempar	Onanması kaydiyle
Afganistan	. . . . .	
Arnavutluk	T. Jakova	Sakınca kaydı
Avusturya	Dr. Marius Kaiser	»
Bulgaristan	Dr. D. P. Orahovatz	Onanması kaydiyle

Irlânda	John D. Mac Cormack	Kabulü kaydiyle
Finlândiya	Osmo Turpeinen	Ad referendum
Macaristan		
Izlânda		
İtalya	Giovanni Alberto Canaperia	Onanması kaydiyle
Portekiz	Francisco C. Cambournac	»
Romanya		
Siyam	Bunliang Temthai	Tasvibi kaydiyle
İsveç		
İsviçre	Dr. J. Eugster A. Sauter	Onanması kaydiyle
Şarkülürdün	Dr. D. P. Tutunji	»
Yemen		

MİLLETLERARASI SAĞLIK KONFERANSINDA TEMSİL EDİLEN HÜKÜMETLER ARASINDA AKDEDİLEN ANLAŞMA

Birleşmiş Milletler teşkilâtı Ekonomik ve Sosyal Konseyi tarafından 19 Haziran 1946 da davet edilen Milletlerarası Sağlık Konferansında temsil edilen hükümetler,

Dünya Sağlık Teşkilâttı adını alacak olan bir milletlerarası teşkilât kurmağa karar verdikleri,

Bu gün Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasası'nın metnini kabul ettikleri ve Anayasa'nın yürürlüğe girmesine ve Anayasada derpiş edilen şekilde bir Dünya Sağlık Teşkilâtı kurulmasına intizaren, bir geçici komisyon kurmağa karar verdikleri cihetle

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

1. — İşbu itilafnâme ile aşağıdaki devletler tarafından tâyin edilecek 18 üyeden terekküp etmek üzere Dünya Sağlık Teşkilâtının geçici komisyonu kurulmuştur:

Avustralya, Brezilya, Kanada, Çin Mısır, Amerika, Birleşik Devletleri, Fransa, Hindistan, Liberya, Meksika, Norveç, Hollânda, Peru, Birleşik Kırallık, Ukrayna Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti, Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri Birliği, Venezüellâ, Yuyoslavya, bu devletlerden her biri işbu Vekâlet Komisyonunda bulunmak üzere sağlık meselelerinde teknik bakımdan ehliyetli bir zat tâyin edecek ve bu zata vekiller ve müşavirler refakat edebilecektir.

2. — Geçici Komisyonun vazifeleri şunlardır:

a) Mümkün olur olmaz ve Teşkilât Anayasasının yürürlüğe girmesinden en geç altı ay sonra Dünya Sağlık Asamblesini birinci içtimaa dâvet etmekte;

b) Dünya Sağlık Asamblesinin birinci toplantısından enaz altı ay önce hazırlanmış olacağı bu içtimaa ait geçici gündemle bu hususa mütaallik lüzumlu vesika ve tasviyeleri ve bilhassa:

(I) Birinci yıl için iş programına ve teşkilât bütçesine ait teklifleri;

(II) Teşkilât merkezinin nerede kurulacağına dair olan tetkikleri;

(III) Anayasanın XI nci bölümünde zikredilen bölge teşiklâtının kurulması için intihap edilecek coğrafya bölgelerine dair olup alâkalı Devletlerin noktai nazarlarını gözönünde bulunduran tetkkileri, ve

(IV) Umumi Asamble tarafından tasvip edilmek üzere bir malî tüzük ve personel statüsü tasarısını hazırlamak.

Bu paragraftaki hükümlerin icrası için Milletlerarası Sağlık Konferansının müzakerelerine hususi bir dikkat atfetmek lâzımdır.

c) Birleşmiş Milletler Charte'ın 57 nci maddesiyle Anayasanın 69 ncu maddesinde derpiş edilmiş olduğu gibi bir yahut birkaç itilâfname hazırlamak üzere Birleşmiş Milletler teşkilâtiyle müzakerelere girişmek. Bu itilâfnamede, yahut bu itilâfnamelerde:

(I) İki teşkilât arasında müşterek maksatlarının takibi için fiilî bir işbirliği derpiş edilmesi;

(II) Charte'ın 58 nc maddesi mucibince teşkilâtın tarzı hareketi ve faaliyetiyle sair mütehassıs tesislerin hareket ve faaliyetleri arasında düzenlik bulunmasının kolaylaştırılması; ve

(III) Aynı zamanda, teşkilâtın, Anayasada tarif edildiği şekilde salâhiyeti sahasındaki muhtariyetinin tanınması lâzımgelecektir.

d) Bu güne kadar Birleşmiş Milletler teşkilâtına tevdi edilmiş olan Milletler Cemiyeti ijiyen teşkilâtının vazifelerini, faaliyetlerini ve mallarını geçici komisyona devretmek üzere lâzımgelen tedbirlerin hepsini almak;

e) Milletlerarası Umumi İjiyen Ofisine ait olarak 22 Temmuz 1946 da imza edilmiş olan protokol hükümleri mucibince, ofisin mükellefiyet ve vazifelerinin geçici komisyona devredilmesi için lâzımgelen tedbirlerin hepsini almak 1907 tarihli Roma itilâfnamsi müddeti münkazi olunca ofisin aktif ve pasifinin Dünya sağlık teşkilâtına devrini kolaylaştırmak için lâzımgelen teşebbüslere girişmek;

f) 21 Haziran 1946 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavelesini tâdil eden 1944 Milletlerarası Sağlık Mukavelenamesi, 1944 tarihli Sağlık Mukavelenamesini temdit eden protokol, 12 Nisan 1933 tarihli Milletlerarası Hava seferleri Sağlık Teşkilâtı Mukavelesini tâdil eden Hava seferleri Milletlerarası Sağlık Mukavelesi ve 1944 tarihli Hava Seferleri Milletlerarası Sağlık Mukavelesini temdit eden protokol ile Birleşmiş Milletler Yardım ve Cemiyete İade İdaresine tevdi edilmiş olan mükellefiyet ve vazifelerin Geçici Komisyonca deruhde edilmesini mümkün kılacak lüzumlu tedbirlerin hepsini almak;

g) Pan Amerikan Sağlık Teşkilâtı ve mevcut bulunan hükümetlerarası başka bölge teşkilleriyle Anayasa'nın 54 ncü maddesini işletmek üzere ve Sağlık asamblesinin tasdikı kaydiyle lâzımgelen itilâfları akdetmek;

h) Anayasa'nın 70 nci maddesinde derpiş edilmiş olduğu şekilde hükümetlerarası başka teşkillerle fiilî münasebetler kurmak ve itilâflar akdetmek üzere müzakerelere girişmek;

i) Anayasa'nın 71 nci maddesi mucibince hükümetle alâkası olmayan Milletlerarası teşkiller ve Millî teşkillerle münasebet meselesini tetkik etmek, ve reylerine müracaat etmeyi ve kendileriyle işbirliği edilmesini muvafık göreceği teşkillerle münasebete girişmesine imkân verecek geçici tedbirler almak;

j) Zaten mevcut olan Milletlerarası Sağlık mukavelelerinin gözden geçirilmesi, birleştirilmesi ve kuvvetlendirilmesi için ilk hazırlıklara başlamak;

k) Mevcut olan teşkilâtın heyeti mecmuasını tetkik etmek ve :

1. Ölüm sebepleri istatistiklerine ait Milletlerarası 1934 itilâfı mucibince kabul edilmiş olan listeler de dâhil olmak üzere « Milletlerarası Ölüm Sebepleri Istılahları » nın on yılda bir yapılması lâzımgelen ve yakında yapılacak olan gözden geçirilmesi işine dair; ve

2. Milletlerarası hastalık sebepleri listelerinin tanzimi için lüzumlu görülecek hazırlık çalışmalarına başlamak;

l) Ekonomik ve Sosyal Komisyon ile faydalı göreceği komisyonlar ve bilhassa Uyuşturucu Maddeler Komisyonu ile fiilî bir irtibat tesis etmek;

m) Hükümetlerin kendisine bildirecekleri müstacel bütün sağlık meselelerini tetkik etmek, bu hususta teknik tavsiyelerde bulunmak; muavenet yapabilecek hükümetlerle teşkillerin dikkatlerini sağlığa mütaallik âcil ihtiyaçlar üzerine çekmek ve bu hükümetlerle bu teşkillerin gösterecekleri müzahereti düzenlemek üzere lüzumlu görülen bütün tedbirleri almak;

3. Geçici Komisyon lüzumlu gördüğü teknik komisyon kurabilir;

4. Geçici Komisyon Reisini ve Divanını seçer, içtüzük'ünü kabul eder ve çalışmasını kolaylaştırabilecek kimselerin hepsinin fikirlerini alır;

5. Geçici Komisyon, bir icra kâtibi tâyin eder. İşbu kâtip :

a) En yüksek teknik ve idare memurudur;

b) Geçici Komisyonun ve komisyonca kurulmuş bütün komitelerin bihakkin kâtibidir;

c) Alâkalı hükümetlerin muvafakat edebilecekleri usullere göre millî sağlık idareleriyle doğrudan doğruya münasebete geçer;

d) Geçici Komisyonun tâyin edeceği bütün vazifeleri ve mükellefiyetleri yapar.

6. Geçici Komisyonun vereceği salâhiyetin hudutları dahilinde icra kâtibi lüzumlu olan teknik ve icra personelini tâyin eder. Kâtip bu tâyinleri yaparken Anayasanın 35 nci maddesinde zikredilen prensipleri gözönünde bulundurur. Bundan başka Milletler Cemiyeti Sağlık Teşkilâtı, Milletlerarası Umumi İjiyen Ofisi ile Birleşmiş Milletler Yardım ve Cemiyete İade İdare Sağlık Şubesi memurları arasında alınması kaabil olanlar içinden seçilen bir personel tâyin etmenin temenniye değer olduğunu da nazara alır. Hükümetler tarafından emrine verilen memurlarla mütehassısları tâyin edebilir. Personelinin seçilmesine ve teşkilâtlandırılmasına intizaren Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibinin kendisine yapabileceği her türlü teknik ve icra yardımını kabul edebilir.

7. Geçici Komisyon teşkil edilir edilmez ilk oturumu New York'da yapacak, ondan sonra da her lüzum görüldükçe, fakat her halde enaz dört ayda bir defa toplanacaktır. Her birleşmede Geçici Komisyon gelecek toplantısının yerini tâyin eder.

8. Geçici Komisyonun masrafları Birleşmiş Milletler tarafından verilen tahsisatla karşılanır ve Geçici Komisyon bu maksatla Birleşmiş Milletlerin salâhiyetli makamlariyle icabeden kararları alır. Verilen tahsisat kâfi gelmediği takdirde Geçici Komisyon hükümetlerinin yapacakları avansları kabul edebilir. Bu avanslar hükümetlerin teşkilâta ait olarak yapacakları yardımlar üzerinden yapılabilir.

9. İcra Kâtibi:

a) Geçici Komisyonun kurulmasından başlıyarak 31 Aralık 1946 tarihine kadar devam eden müddete ve

b) Lüzum görüldüğü takdirde muahhar devrelere ait bütçe tahminlerini hazırlamak ve Geçiçi Komisyon da bunları tetkik ve tasvip etmekle mükelleftir.

10. Geçici Komisyon çalışmaarı hakkında hazırlıyacağı raporu, birinci toplanmasını yaptığı zaman Sağlık Asamblesine tevdi eder.

11. Geçici Komisyon Sağlık Asamblesinin birinci toplanmasında vereceği bir karar mucibince lâğvedilmiş olursa o zaman Geçici Komisyonun malları ve arşivleriyle personelinin lüzumlu görülen kısmı teşkilâta devrolunur.

12. İşbu itilâf bütün imza edilenler hakkında işbu günkü tarihte yürürlüğe girer.

Teyidenlilmekal bu hususta usulen salâhiyetlendirilmiş olan aşağıdaki imza sahibi temsilciler İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca bir de Rusça yapılmış olup hepsi de aynı derecede resmî mahiyette olan işbu itilâfnameyi imza ederler.

Nw - York Şehrinde 1946 Temmuzunun 22 nci günü imza edilmiştir.

Suudî Arabistan	Dr. Yahya Nasrı	
	Dr. Mithat Şeyh - ül - Ardh	
Arjantin	Alberto Zwanck	
Avustralya	A. H. Tange	Avustralya Hükümetinin kabul ve tasvibi şartı ile
Belçika	Dr. M. de Laet	
Bolivya	Luis V. Sotelo	
Brezilya	Geraldo H. de Paula Souza	
Kanada	Brooke Clarton	
	Brock Chisholm	

Şili	Julio	
Çin	Shen J. K.	
	L. Chin Yuan	
	Szeming Sze	
Kolombiya	Carlos Uribe Aguirre	
Kosta Rika	Jaime Benavides	
Küba	Dr. Pedro Nogueira	Ad referendum
	Victor Santamarina	
Danimarka	J. Oesskov	»
Ekvatör.	R. Navarez Vasqusz	
Mısır	Dr. A. T. Chouche	
	Taha Elsayed Nasr Bey	
	M. S. Abaza	
Birleşik Amerika Devletleri	Thomas Parran	
	Martha M. Eliot	
	Frank G. Boudreau	
Habeşistan	G. Tesemma	
Fransa	J. Parisot	
Yunanistan	Dr. Phokion Kopanaris	
Guatemalâ	G. Moran	Ad referendum
	J. A. Munoz	
Hayti	Rulx Leon	
Honduras	Juan Manuel Fiallos	
Hindistan	C. K. Lakshmanan	Bu imzalar Hindistan Devletleri ile münasebetlerinde Kırallık imtiyazlarının tatbiki hususunda Hükümdar mümessiliyle mutabakat halinde konulmuştur.
	C. Mani	
İran	Ghasseme Ghani	
	H. Hafezi	
Irak	S. Al - Zahawi	
	Dr. İhsan Dogramaci	
Lübnan	Georges Hakim	
	Dr. A. Makhlouf	
Liberya	Joseph Nagbe Togba	
	John B. West	
Lüksemburg	Dr. M. de Laet	Onanması şartiyle
Meksika	Mondragon	
Nikaragua	S. Sevilla - Sacasa	Ad referendum
Norveç	Hans Th. Sandberg	»
Yeni - Zelânda	T. R. Ritchie	»
Panama	J. J. Vallarino	»
Paraguay	Angel R. Ginés	
Holanda	C. Van den Berg	»
	C. Banning	
	W. A. Timmerman	
Peru	Carlos Enrique Paz Soldan	
	A. Toranzo	
Polonya	Edward Grzegorzewski	

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Krallığı	Malville D. Mackenzie G. E. Yates	
Dominiken Cumhuriyeti	Dr. L. F. Thomen	
Filipin Cumhuriyeti	H. Lara Walfrido de Leon	
Beyaz Rusya Sosyalist Sovyet Cumhuriyeti	N. Evstafiev	
Ukrayna Sosyalit Sovyet Cumhuriyeti	L. İ. Medved İ. İ. Kaltchenko	
Salvador	Aristides	Ad referendum
Suriye	Dr. C. Trefi	
Çekoslovakya	Dr. Josef Cancik	»
Türkiye	Z. N. Barker	
Güney Afrika Birliği	H. S. Gear	»
Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri Birliği	F. G. Krotkov	
Uruguay	José A. Mora R. Rivero Carlos M. Barberousse	
Venezüelâ	A. Arreaza Guzman	
Yugoslavya	Dr. A. Stampar	
Afganistan		
Arnavutluk	T. Jakova	
Avusturya	Dr. Marius Kaiser	
Bulgaristan	Dr. D. P. Orahovatz	
Eire	John D. Mac Cormack	
Finlândiya	Osmo Turpeinen	
Macaristan		
Izlanda		
İtalya	Giovanni Alberto Canaperia	
Portekiz	Francisco C. Cambournac	
Romanya		
Siyam	Bunliang Tamthai	
İsveç		
İsviçre	Dr. J. Eugster A. Sauter	
Şark - ül - Ürdün	Dr. D. P. Putunji	
Yemen		

MİLLETLERARASI GENEL SAĞLIK OFİSİNE AİT PROTOKOL

Madde — 1

İşbu Protokolü imza eden Hükümetler, kendilerine ait cihetten, 9 Aralık 1907 tarihinde Romada imzalanan İtilâfnamede imza edilmiş bulunan Milletlerarası Umumi İjiyen Ofisinin mesai ve vazifelerinin Dünya Sağlık Teşkilâtı, yahut onun Geçici Komisyonu tarafında deruhde edileceğini ve bugün mevcut olan milletlerarası vecibeler mahfuz kalmak kaydiyle buyolda icabeden tedbirleri alacaklarını kararlaştırırlar.

Madde — 2

İşbu Protokolün, tarafları bundan başka kendilerine ait cihetten, bu Protokolün yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bir numaralı lâhikanın listesinde yazılı milletlerarası itilâflar mucibince ofise tevdi edilmiş olan mesai ve vazifelerin teşkilât, yahut onun Geçici Komisyonu tarafından deruhde edileceğini kararlaştırırlar.

Madde — 3

İşbu itilâfın tarafları ofise nihayet vermeğe karar verdikleri zaman 1907 İtilâfı münfesih olacağı gibi ofis de mülga olur. Şurası mukarrerdir ki, 1907 İtilâfında taraf teşkil eden her Hükümet işbu Protokala taraf olmak suretiyle 1907 İtilâfının nihayet bulmasını kabul etmiş olur.

Madde — 4

İşbu Protokolün tarafları bundan başka, 1907 İtilâfında taraf olanların hepsinin bu İtilâfın bugünden itibaren 15 Kasım 1949 tarihine kadar nihayetlenmiş olmasına muvafakat etmemiş olmaları takdirinde bahsedilen İtilâfın 8 nci maddesi gereğince 1907 İtilâfını denose etmeleri lâzımgeleceğini kabul ederler.

Madde — 5

1907 itilâfında taraf olup işbu Protokolü imza etmiş olmıyan her hükümet Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine bir kabul vesikası göndererek bu Protokolü her zaman kabul edebilir. Umumi Kâtip bu iltihakı Protokolü imza yahut kabul etmiş olan bütün hükümetlere haber verir.

Madde — 6

Hükümetler aşağıdaki suretlerle işbu Protokola taraf olabilirler;

a) Tasdik kaydı olmaksızın imza suretiyle;
b) Bir kabulün takip edeceği tasdik kaydiyle imza suretiyle;
c) Kayıtsız şartsız kabul suretiyle.

Kabul, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine resmî bir vesikanın tevdii ile icra edilmiş olur.

Madde — 7

İşbu Protokol, 1907 itilâfında taraf teşkil eden hükümetlerden yirmisi işbu Protokola taraf olduğu zamanda, yürürlüğe girecektir.

Teyidenlilmekal alâkalı Hükümetleri tarafından usulü dairesinde salâhiyetlendirilmiş olan temsilciler İngilizce, Fransızca, ve her ikisi de aynı derecede resmî mahiyeti haiz olan bir tek asli nüsha halinde tanzim edilip Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine tevdi edilecek olan işbu Protokolü imza etmişlerdir. İmza yahut iltihak eden hükümetlerden her birinei bir de işbu Protokolün imzası tarihinde 1907 itilâfında taraf bulunan başka herhangi hükümete işbu Protokolün

resmî suretleri Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi tarafından verilir.

Umumi Kâtip mümkün olduğu kadar çabuk bir surette işbu Protokolü kabul etmiş olan her hükümete Protokolün yürürlüğe girdiği tarihi bildirir.

İşbu 1946 yılı 22 Temmuz günü New - York Şehrinde imza edilmiştir.

Suudî Arabistan	Dr. Yahya Nasri Dr. Medhat Cheich - Al - Ardh	
Arjantin	Alberto Zwanck	Ad referendum
Avustralya	A. H. Tange	Avustralya Hükümetinin tasvibi ve kabulü kaydiyle
Belçika	Dr. M. de Laet	Onanması kaydiyle
Bolivya	Luis V. Sotelo	
Brezilya	Geraldo H. de Paula Souza	Ad referendum
Kanada	Brooke Claxton Brock Chisholm	Tasvibi kaydiyle [*]
Şili	Julio Bustos	Ad referendum
Çin	Shen J. K. L. Chin Yuan Szeming Sze	
Kolombiya	Carlos Uribe Aguirre	
Kostarika	Jaime Benavides	
Küba	Dr. Pedro Nogueira Victor Santamarina	Ad referendum
Danimarka	J. Oerskov	»
Ekuator	R. Nevarez Vasquez	»
Mısır	Dr. A. T. Choucha Taha Elsayed Nasr Bey M. S. Abaza	Onanması kaydiyle
Birleşik Amerika Devletleri	Thomas Parran Martha M. Eliot Frank G. Boudreau	Tasvibi kaydiyle
Habeşistan	G. Tesemma	Onanması kaydiyle
Fransa	J. Parisot	Ad referendum
Yunanistan	Dr. Phokion Kopanaris	»
Guatemalâ	G. Moran J. A. Munoz	»
Haiti	Rulx Léon	»
Honduras	Juan Manuel Fiallos	»
Hindistan	C. K. Lakshmanan C. Mani	Onanması kaydiyle Bu imzalar Devletleri ile münasebetlerinde Kırallık imtiyazlarının tatbiki hususunda Hükümdar Mümessiliyle mutabakat halinde konulmuştur.
İran	Ghassemc Ghani H. Hafezi	İran Parlâmentosunun onanması kaydiyle (Meclis).

[*] *21 Ağustos 1946 tarihinde Kanada'nın kabulüne ait resmî vesikanın 29 Ağustos 1946 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edildiği anlaşılmıştır.*

İrak	S. Al-Zahawi	Ad referendum
	Dr. İhsan Dogramajı	
Lübnan	Georges Hakîm	»
	Dr. A. Makhlouf	
Liberya	Joseph Nagbe Togba	»
	John B. West	
Lüksemburg	Dr. M. de Laet	Onanması kaydiyle
Meksika	Mondragon	Ad referendum
Nikaraga	S. Sevilla-Sacasa	»
Norveç	Hans Th. Sandberg	»
Yeni - Zelânda	T. R. Ritchie	»
Panama	J. J. Vallarino	»
Paraguay	Angel R. Gines	»
Holânda	C. Van den Berg	»
	C. Banning	
	W. A. Timmerman	
Peru	Carlos Enrique Paz Soldan	»
	A. Toranzo	
Polonya	Edvard Grzegorzevski	
Büyük Beritanya ve Kuzey İrlânda Birleşik Krallığı	Melville D. Mackenzie	
	G. E. Yates	
Dominiken Cumhuriyeti	Dr. L. F. Thomen	»
Filipin Cümhuriyeti	H. Lara	
	Walfrido de Leon	
Beyaz Rusya Sosyalist Sovyet Cümhuriyeti	N. Evstafiev	
Ukrayna Sosyalist Sovyet Cümhuriyeti	L. I. Medved	
	I.I. Kaltchenko	
Salvador		
Suriye	Dr. C. Trefi	Onanması kaydiyle
Çekoslovakya	Dr. Josef Cancik	Ad referendum
Türkiye	Z. N. Barker	
Güney Afrika Birliği	H. S. Gear	»
Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri Birliği	F. G. Krotkov	
Uruguay	José A. Mora	»
	R. Rivero	
	Carlos M. Barberousse	
Venezüellâ	A. Arreaza Guzman	»
Yugoslavya	Dr. A. Stemper	Onanması kaydiyle.
Afganistan	. . . . .	
Arnavutluk	T. Jakova	
Avusturya	Dr. Marius Kaiser	
Bulgaristan	Dr. D. P. Orahovatz	
Irlânda	John D. Mac Cormack	»
Finlândiya	Osmo Turpeinen	
Macaristan		
Izlânda		
İtalya	Giovanni Alberto Canaperia	»
Portekiz	Francisco C. Cambournac	»

Romanya		
Siyam	Bunliang Temthai	
İsveç		
İsviçre	Dr. J. Eugster A. Sauter	Onanması kaydiyle
Şark - ül - Ürdün	Dr. D. P. Tütüncü	
Yemen		

Lâhika : 1

1. 21 Haziran 1926 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavelesi.
2. 21 Ekim 1938 tarihinde imza edilmiş olup, 21 Haziran 1926 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavelesinin tadiline dair olan mukavele.
3. Milletlerarası 21 Haziran 1926 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavelesinin tadili hakkındaki 1944 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavele.
4. 23 Nisan 1946 da imzaya açılmış olup 30 Nisan 1946 da yürürlüğe girmiş olan 1944 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavelesinin temdidi hakkındaki Protokol.
5. Hava Seferleri hakkındaki 12 Nisan 1933 tarihli Milletlerarası Sağlık Mukavelesi.
6. 12 Nisan 1933 tarihli Hava Seferleri Milletlerarası Sağlık Mukavelesinin tadiline dair 1944 tarihli Hava Seferleri Milletlerarası Sağlık Mukavelesi.
7. 23 Nisan 1946 tarihinde imzaya açılmış olup 30 Nisan 1946 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 1944 Hava Seferleri Sağlık Mukavelesinin temdidi hakkındaki Protokol.
8. 1 Aralık 1924 tarihinde Brüksel'de imza edilmiş olup deniz ticareti mensuplarına zührevî hastalıkların tedavisi hususunda gösterilecek kolaylıklar hakkındaki Milletlerarası İtilâf.
9. Cenevre'de 19 Şubat 1925 tarihinde imza edilmiş olan Afyon Mukavesi.
10. Cenevre'de 13 Temmuz 1931 de akdedilmiş olup Uyuşturucu Maddelerin İmalinin Tahdidi ve Tevziinin Tanzimi hakkındaki Mukavele.
1. 11 Ağustos 1930 tarihinde Paris'te akdedilen Difteri Serumu hakkındaki Mukavele.
12. 25 Temmuz 1934 de Atina'da imza edilmiş olan Dang hastalığına karşı karşılıklı himaye hakkındaki Milletlerarası Mukavele.
13. 22 Aralık 1934 de Paris'te akdedilen Sağlık Patentalarının ilgası hakkındaki Milletlerarası itilâf.
14. 22 Aralık 1934 de Paris'te akdedilmiş olan Sağlık Patentaları üzerindeki Kontolos Vizelerinin kaldırılmasına dair olan Milletlerarası itilâf.
15. 10 Şubat 1937 tarihinde Berlin'de Ölülerin nakline dair Milletlerarası İtilâf.

S. Sayısı : 167

Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresiyle Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/56, 1/70)

Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Komisyonu raporu (3/56)

T. C.
Sayıştay Başkanlığı
Sayı: 257518/2063

2 . XII . 1946

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 malî yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arzeylerim.

Sayıştay Başkanı
S. Oran

Uygunluk Bildirimi

Anayasa ve Muhasebei Umumiye Kanunu hükümlerine uyularak Gümrük ve Tekel Bakanlığından Sayıştaya gönderilen Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 malî yılı Kesinhesabı; Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesaplariyle karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerdeki meşruhat gözönünde tutulmak üzere Kesinhesapta yazılı rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arzeyleriz.

30 . XI . 1946

Sayıştay Başkanı *S. Oran*	D. : 1 Başkanı *F. Eke*	D. : 2 Başkanı *Â. Özgen*	D. : 3 Başkanı *Y. Z. Aslan*
D. : 4 Başkanı *R. Bakuy*	Üye *M. Menemencioğlu*	Üye *M. Erenli*	Üye *N. Başak*
Üye *F. Özbudun*	Üye *M. A. Apak*	Üye *A. Â. Hemen*	Üye *A. R. Ögel*
Üye *A. K. Arıçay*	Üye *F. Aktulga*	Üye *A. T. Dengel*	Üye *F. Işık*
Üye V. *F. Beşkardeş*	Savcı *E. Arkun*		

Tekel Genel Müdürlüğü 1941 yılı kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı (1/70)

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Umum Müdürlüğü
Ka. Müdürlüğü
Sayı : 71 - 62, 6/603

24 . II . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1941 malî yılı hesabı katîsi hakkında Gümrük ve İnhisarlar Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 2 . II . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arzederim.

Başvekil
Ş. Saraçoğlu

Mucip sebepler

1660 sayılı Kanunun 10 ncu maddesi mucibince, İnhisarlar İdaresi katî hesaplarının malî sene nihayetinden itibaren dokuz ay içinde Büyük Millet Meclisine arzedilmesi icabetmekte ve Muhasebei Umumiye Kanununun 118 nci maddesinde de mülhak ve hususi bütçelerin hesabat ve muamelâtının hususi kanunlarında yazılı kayıtlar mahfuz kalmak üzere bu kanun hükmüne tâbi olacağı yazılı bulunmakta olduğundan İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1941 malî yılı katî hesabı için, Muhasebei Umumiye Kanununun 100 ncü maddesine tevfikan ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Sayıştay Komisyonu
Esas No. 1/70, 3/56
Karar No. 16

28 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 24 . II . 1944 gün ve 71 - 62/603 sayılı yazısiyle teklif olunan kanun tasarısı ve Sayıştaydan gönderilen Uygunluk Bildirimi Komisyonumuza havale olunmakla kanununun tarif ettiği şekilde düzenlenmiş olduğu anlaşılan Kesinhesapla Uygunluk Bildirimi Sayıştay Bakanı Seyfi Oran hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere edildi.

1. Ödenekler :

Kesinhesapta yazılı ödenek miktarı 9 .619.206 lira 68 kuruş ve Sayıştayca Uygunluk Bildiriminde gösterilen miktar 9 962 452 lira 62 kuruş olmasına göre Kesinhesap 343 247 lira 94 kuruş noksandır. 2159 sayılı Kanunun 11 nci maddesi gereğince Özel İdareler ve Tayyare payı olarak ayrılan paralar nâzım bölüme irat mukabili ödenek kaydedilmek suretiyle ödenmekte, o yil içinde ödenmiyen paralar ise ertesi seneye aktarma edilmektedir.

1940 akçalı yıl içinde fiilen ödenmiyen ve adı geçen yıl Kesinhesap Kanunu ile 1941 yılına aktarılan 343 247 lira 94 kuruşun İdarece 1940 yılında bütçe emaneti hesabına alınmış olmasından dolayı Kesinhesaba alınmadığı ve bu yüzden Kesinhesapta yazılı ödenek gelir, gider miktarlarının 343 247 lira 94 kuruş eksik bulunduğu anlaşılmış ve buna göre Uygunluk Bildiri-

minde gösterilen 9 962 454 lira 62 kuruş ödenek olarak kabul edilmiştir.

2. Giderler :

Ödenek kısmında bahis konusu edilen farktan dolayı Kesinhesapta yazılı gider miktarının 343 247 lira 94 kuruş noksan olduğu görülmüş ve Uygunluk Bildiriminde gösterilen 8 921 337 lira 97 kuruş gider olarak kabul edilmiştir.

3. Ödenek bakıyesi :

Komisyonumuzca kabul edilen ödenek ve giderlere göre ödenek bakıyesi 1 041 116 lira 65 kuruştan ibaret olup bundan 513 022 lira 96 kuruşu Özel İdarelere ve Tayyare payı olarak 1942 yılına devri lâzımgeldiği anlaşıldığından işbu miktar çıkarıldıktan sonra üstarafı olan 528 093 lira 97 kuruşun battal edilmesi gerekmiş ve bağlı cetveller bu esasa göre düzenlenmiştir.

4. Gelirler :

Tahakkukat,

Uygunluk Bildiriminde 87 525 867 lira 46 kuruş gösterildiği halde Tekel Kesinhesabında 87 931 279 lira 35 kuruş olduğu görülmüştür.

Tahsilât :

Uygunluk Bildiriminde 84 442 681 lira 14 kuruş gösterildiği halde Tekel Kesinhesabında 84 099 433 lira 20 kuruş olduğu görülmüştür.

Tahakkukatta görülen farklar Muhtelif saymanlıklarca para cezası olarak tahakkuk ettirilen paralardan hapse çevrilen ve terkini icabeden ve emanete ayrılan bu paralardan dairesince sehven Kesinhesaba alınmış olan 748 659 lira 83 kuruş ile ödenek kısmında bahsedilen 343 247 lira 97 kuruşun tafazulüdür.

Tahsilâtta görülen fark da 343 247 lira 97 kuruştan ibarettir.

Gerek tahakkukat ve gerek tahsilâttaki farklar Sayıştayca hesapların yargılanmaları sırasında düzeltilmelerine hükmolunan ve izale edilmesi gerekli mübayenetlerin bu kararlar dairesinde idarece düzeltilmiş olmasından ileri geldiği anlaşıldığından uygunluk bildiriminin esas ittihaz edilmesi uygun görülmüş ve bağlı cetveller ona göre düzenlenmiştir.

Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 yılı bilânçosu 15 . V . 1946 gün ve 4887 sayılı Kanunla onanmış olduğundan kanun tasarısındaki dördüncü madde kaldırılmıştır.

Yukarıda arz olunan sebeplere ve kabul edilen gider, gelir, ödenek miktarlarına göre değişik olarak düzenlenen kanun tasarısı Kamutayın yüksek tasvibine arzedilmek üzere sunuldu.

Sayıştay Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Sivas	Niğde	Yozgad
A. Yurdakul	*F. Ecer*	*K. Erbek*
Aydın	Bolu	Çankırı
E. Arkayın	*C. Özçağlar*	*A. İ. Zeyneloğlu*
Muğla	Niğde	Siird
N. Özsan	*Ş. Süer*	*S. Çeliktuğ*
Tokad	Kastamonu	Muğla
M. Lâtifoğlu	*Z. Orbay*	*A. Çakır*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1941 malî yılı Hesabı Katî Kanunu lâyihası

MADDE 1. — İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1941 malî yılı umumi bütçe masarifi ilişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere 8 578 090 lira ve 3 kuruştur.

MADDE 2. — İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1941 malî yılı bütçe varidatı ilişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 84 099 433 lira ve 20 kuruştur.

MADDE 3. — Bu İdarenin 1941 malî yılı zarfında sarfolunamayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere 528 093 lira ve 97 kuruştur.

MADDE 4. — İnhisarlar Umum Müdürlüğünün ilişik (C) cetvelinde gösterilen 1941 malî yılı bilânçosu ile kâr ve zarar hesabı tasdik olunmuştur.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6. — Bu kanunun icrasına Gümrük ve İnhisarlar Vekili memurdur.

10 . II . 1944

Başvekil	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	*R. Türel*	*A. R. Artunkal*
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Hilmi Uran	*N. Menemencioğlu*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	*Sırrı Day*	*Fuad Sirmen*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	*Suad H. Ürgüblü*	*Ş. R. Hatipoğlu*
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		*C. Erçin*

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Tekel Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 8 921 337 lira 97 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl geliri ilişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 84 442 681 lira 14 kuruştur.

MADDE 3. — Özel İdarelerle Tayyare payı olarak ispirto ve ispirtolu içkiler satış kârından ayrılan paralardan 1941 Akçalı yılı içinde ödenmiyen ve (A) ve (B) cetvellerinde ayrı bir sütunda gösterilen 513 022 lira 68 kuruş 1942 yılına aktarılmıştır.

MADDE 4. — Ödeneklerden 1941 akçalı yılında sarfedilmiyen ve (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen 528 093 lira 97 kuruş ödenek artığı iptal olunmuştur.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye, Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

A - CETVELİ

Bölüm	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler Lira	K.	Giderler Lira	K.	1942 yılına devredilen ödenekler Lira	K.	Battal edilen ödenekler Lira	K.
1	Ücretler	3 506 236		3 434 173	03			72 062	97
2	Merkez ve taşra masrafları	679 000		640 804	01			38 195	29
3	Daimî memuriyet harcırahı	80 000		56 559	22			23 440	78
4	Muvakkat » »	55 000		49 501	47			5 498	53
5	Müfettişler »	50 000		5 736	81			4 263	19
6	Tecrübe, ıslah ve mücadele masrafı	70 000		61 446	31			8 553	69
7	Kaçağı kovalama ve tütün ekimi masrafları	392 000		314 239	—			77 761	—
8	1918 sayılı Kanun ile ekleri hükümlerine göre verilecek ihbariye ve ikramiyelerle kaçak tahkikatında ölen veya sakatlananlara verilecek tazminat	10 000		2 207	22			7 792	78
9	Sabit kıymetler masrafı	500 000		402 735	98			97 264	02
10	Nakil vasıtaları masrafları	43 500		12 239	—			31 261	—
11	Tütün ve müskirat fabrika, atelye, imalâthane, tuzla ve yaprak tütün bakım ve işletme evleri ücret ve masrafları	1 329 480		1 256 128	34			73 351	66
12	Ecnebi mütehassıslar ücret ve harcırahları	40 000		26 643	58			13 356	42
13	Muhtelif masraflar	66 501		43 326	16			23 174	84
14	Memurlar ikramiyesi	50 000		49 872	50			127	50
15	Tekaüt sandığına iştirâk	215 000		204 784	77			10 215	23
16	Reddiyat	10 000		5 260	02			4 739	98
17	Geçen yıl borçları	23 000		16 356	16			6 643	84
18	Eski yıllar borçları	20 000		7 315	66			12 684	34
19	Mukannen aidat	5 000		1 516	20			3 483	80
20	Hükmolunmuş borçlar	5 000		750	70			4 249	30
21	3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununun hükümlerine göre yapılacak masraflar	7 152	37	3 072	85			4 079	52
22	Müskirat ve şarap fabrikaları inşa ve tesis masrafları	160 000		155 779	59			4 220	41
23	İdarei Merkeziyenin Ankara'ya nakli dolayısiyle								

Bölüm	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler Lira	K.	Giderler Lira	K.	1942 yılına devredilen ödenekler Lira	K.	Battal edilen ödenekler Lira	K.
	ihtiyar olunacak nakil masraflariyle memurin harcırahları								
24	1715 No. lı Kanunun 8 nci maddesi mucibince Cumhuriyet Merkez Bankasına verilecek itfa karşılığı	79 467		79 467					
H.F.	4178 sayılı Kanun mucibince verilecek çocuk zammı	12 000		11 420	24			579	46
»	4178 sayılı Kanun mucibince verilecek yakacak zammı	5 000		3 905	58			1 094	42
»	Bütçe Kanununun 9 ncu maddesi mucibince tasarrufattan mahsup edilen sabit kıymetler	612 847	63	612 847	63				
	Nazım masraf (hususi idare hissesi ve tayyare resmi).	1 936 270	62	1 423 247	94	513 022	68		
	TOPLAM	**9 962 454**	**62**	**8 921 337**	**97**	**513 022**	**68**	**528 093**	**97**

B - CETVELİ

Bölüm	Gelirin çeşidi	Bütçesinde yazılı olan muhammenat Lira	K.	Tahsilât Lira	K.	İrat ve ödenek kaydedilmek üzere 1942 yılına devredilen Lira	K.
1	Satış kârları	47 596 900		54 814 784	99		
2	Muhtelif rüsum	400 000		436 373	84		
3	Para cezaları	55 000		73 637	90		
4	Muhtelif hasılat	120 000		228 934	95		
5	İstirdat	40 000		36 075	36		
6	Tütün ve müskirat ve tuz müdafaa vergisi	17 100 000		26 916 603	48		
Nâzım	Müskirat satış kârından ayrılan hususi idare ve tayyare hissesi			1 936 270	62	513 022	68
	TOPLAM	**65 311 900**		**84 442 681**	**14**	**513 022**	**68**